

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarnilaq

Aallaqqaasiut:

Pissutsit allanngorartuartuupput, ukiunili kingullerni nunaqarfip inukilliartornera allanngussanani appariartuinnarsimavoq. Inukilliartorneq unikaallattaraluartoq annertussutsimigut oqaluttuarisaanermi malunnaatilittut taaneqarsinnaavoq arlalitsigullumi maluginiarneqartareerluni.

Inooriaatsip allanngoriartornerani siuarsagaaffiullu aqqani inuiaqatigiinni nipi tusarsaagaluttuinnarsimasoq tassaasimavoq ilinniarniaritsi ilinniagaqarniaritsi.

Inooqatigiinni meeeqqiorneq qangatut ikkunnaarsimavoq, utoqqalillutik toqusunit inunngortartut ilaatigut ukiumut ikinnerusalersimallutik.

Inuusuttut ilinniagaqarsimallutik naammassinermanni ilinniagartik naapertorlugu inuussutissarsiuuteqalersimasut illoqarfinni najugaqaannartariaqalersimapput nunaqarfimmi suliffittaarsinnaannginnertik pissutigalugu. Ilaqutariittut ingerlaqatigiinneq tunngavigalugu ilaatigut angajoqqaajusut malinnaallutik illoqarfinnut ilaatigut nuuttarput.

Nunarsuarmioqataanerup aqqani nunap pissarititai uumassusillit eqqumaffigineqaleriartuinnarpuit piujuannartitsinissamillu oqariartortarnerup sunniuteqarnerisigut aalisakkanik nersutinillu miluumasunik piniarnerup tunisassiornerullu killilersuiffigineqarneri annertusiartuinnarsimapput tamannalu tunitsiviit nunaqarfimmi arlariissimagaluartut ataasiinnanngorneranik kinguneqarluni.

Tunngaviit assigiinngitsut qulaani taaneqartut tunngavigalugit ukiut kingullit 20-it malunnaatilimmik Kangaamiuni innuttaasut ikileriarsimapput, 1995-mi 546-it missaanni inoqarsimasoq 2015-ip naanerani 333-nut innuttaasut ikileriarsimapput. Innuttaasuni ikileriaatit 204-t annaasaqaatit annertupput, inuussutissarsiornikkut nunaqarfimmilu ulluinnarni inuunermut sunniutilimmik kinguneqarlutik.

Pissutsit taamaannerat nunaqarfimmi aqutsisuni arajutsisimaneqanngilaq, taamaattumik 2008-mi inuussutissarsiuutit ulluinnarnilu nunaqarfimmi inuunermi saariarfissat il.il. pillugit isumasioqatigiinneq ingerlanneqarpoq. Isumasioqatigiinneq kinguneqarluartussatut takorloorneqarsimavoq ukiunilu 5-ni ingerlareernerme killifissiornikkut allatigulluunniit naliliiffagalugu nanginneqarsinnaanera piumasaqaataasimalluni.

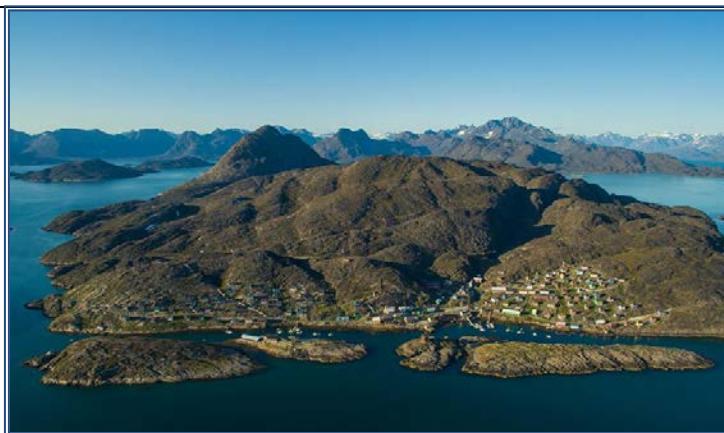
Isumasioqatigiissimanerup kingornagut suliniutit assigiinngitsut ingerlanneqartarsimagaluartut inukilliartornerup suli ammut ingerlanera akueriinnarnagu nunaqarfimmi aqutsisut aalajangerput 2015-mi kingumut isumasioqatigiinneq ingerlateqqinnejartariaqartoq.

Nunaqarfimmi aqutsisut sinnerlugit

Tønnes Kreutzmann

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Imaqarniliap imarai:

1. Aallaqqaasiut, Kangaamiuni Nunaqarfinni Aqutsisunit	3
2. Kangaamiunit inuussutissarsiuutitigut isumasioqatigiinnissamut qaaqqusissut ...	3
3. Tikilluaqqusinerit, Gedion Lyberth , Tønnes Kreutzmann	4
4. Isumasioqatigiinnermi peqataasut allattorsimaffiat.....	4
5. Saqqummiinerit:	
6. Nunaqarfinni Aqutsisut sinnerlugit Tønnes Kreutzmann	6
7. Aalisartut Piniartullu Peqatigiit, Jens Lyberth (Meeraq)	
8. Sulinerlik Inuussutissarsiuutilinnit, Ulrik Lyberth	10
9. Kangaamiut Tourism, Elisabeth P. Rosing	11
10. "Kangaamiuni Pisiniarfearaq", Peter Rosing	12
11. Sanasut Entreprise, Ole Kreutzmann /piginnittooq	12
12. Isalaaat ApS, Esra Rosing	13
13. Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse.....	14
14. Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq	20
15. Royal Greenland Kangaamiut, Aqutsisoq Peter Kreutzmann.....	23
16. Lilleholm ApS. Maniitsoq, Jens Møller	26
17. Hudson Greenlandip sunniutaa, Peter S. Olsen	28
18. Umiarsuit takornariartaatit Mads Skifte, Visit Greenland	29
19. Kangaamiut eqqaanni Heliski, Regine Petrusen	30
20. Takornariaqarneq, Kangaamiut Kangerlussuatsiaq, Greenland	
21. Husky Expedition, Adam Lyberth	31
22. Ullup siulliup naalernerani oqaatigiumasat	33
23. Eqimattanik pilersitsineq	34
Eqimattat suliamminnik saqqummiinerat:	
24. Aalisarneq pillugu suleqatigiit	34
25. Takornariaqarneq pillugu suleqatigiit	35
26. Nunami sulliviit pillugit suleqatigiit	36
27. Inuussutissarsiuut nutaat pillugit suleqatigiit	37
28. Isumasioqatigiit naammassilerneranni naliliinerit	39
29. Nunaqarfinni Aqutsisut sinnerlugit Tønnes Kreutzmann, naggasiineq	43
30. Isumasioqatigiinnermut atatillugu Kangerlussuatsiamut angalaneq	44

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

---

1. Kangaamiuni Nunaqarfinni Aqutsisut, isumasioqatigiinnerup pilersinniarnera:

Nunaqarfimmi Aqutsisut 20.11.14 ataatsimeereerlutik isumaqatigiissutigaat Kangaamiuni inuussutissarsiuutitigut isumasioqatigiinnermik ingerlatsiniarlutik. Kinguninngualu piareersaanerit aallartinneqarput. Qujanartumik qaaqqusissut qaaqquaasunit tigulluarneqareersoq isumasioqatigiinneq Nunaqarfinni Aqutsisunit nuannaarutigeqisatsinnik ingerlanneqarsinnaanngorpoq.

2. Isumasioqatigiinnissamut qaaqqusissut:

Pill. Kangaamiuni inuussutissarsiuutit pillugit tusarniaanermut qaaqqusissut.

./. Qulaani pineqartoq Kangaamiuni ingerlanneqassaaq arfininngorneq 3. sapallu 4. oktober 2015.

Nunaqarfinni inuussutissarsiuutitigut ingerlaneq allanngoriaannaasarloq, annermik immamit pisuussutit nunaqarfiup ingerlaneranut isumalluutaasut ikilinerisigut isumalluutaajunnaaraangata, tamanna annertuumik Kangaamiunut malunniunnikuuvooq annermik saarulliup tammakarnera malunnaataanerpaaalluni. Nunaqarfimmi inuussutissarsiornerup appariarnerata kingunerisarpaa inuit nunaqarfimmiit qimaguttarnerat, atuuttoq ippinnaateqanngitsog, immaqali millisinneqarsinnaasoq.

Nunaqarfimmi innuttagut pigiinnarusullugit Nunaqarfimmi Aqutsisuuusugut atorfilittagullu iliuuseqartariaqarluta misigisimavugut, ilisimaaralugu sumiluunniit inissisimanerit akimorlugit ikioqatigiinnikkut ajornartorsiutit soorlu taaneqartutut ittut akiornerusinnaasaratsigit.

Ukiuni kingullerni aalisakkat amerliartoqqinnerat nuannaralugu maluginiarparput, takkusimaarnerinilu atorluarneqarnissaat kissaatigeqalugu, assersuutigalugu ukioq kaajallallugu nunaqarfimmi aalisakkanik panertiterinikkut.

Soorlu ukiorpassuarni pisoqartareersoq aalisakkat ikiliartulerumaarput, tamannalu pissutigalugu nunaqarfitta atajuarnissaa eqqarsaatigalugu inuussutissarsiuutit pillugit nutaanik eqqarsaateqarpugut aamma uani tusarniaanermi pilersaarummi takuneqarsinnaasutut, soorlu takornariaqarnerup annertusarnissaa, pingitsoorusunnagulu nutaatut immami pisuussutitta ilaannik, qeqquasanik equutinillu, atorluaanerup pilersikkiartuaarneqarnissaa. Kangaamiormiuttaaq tuttoqarfissuarmut umimmaqarfissuarmullu aasat tamaasa, ilaatigullu ukiukkut ingerlajuartuummata nalunngeqarput.

Taamaattumik matumuuna tusarniaanermut qulaani taaneqartumut peqataanissamut aggersarpatsigit, nalunnginnatsigu siunertarisatsinnut nunaqarfipput pillugu annertuumik sunniuteqarsinnaasutit saqqummiinikkut oqalliseqataanikkullu.

Kangaamiut tungaanut utimullu angalanissamut, ineqarnissamut nerisaqarnissamullu tunngasut paassisutissatut ilangussami takuneqarsinnaapput. Neriutigalugu qaaqqusissut tigulluarumaarit.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta.

Tønnes Kreutzmann
Nunaqarfimmi Aqutsisut siulittaasuat

Louisannguaq Rosing
Nunaqarfimmi Aqutsisut allaffiani pisortaq

Tikilluaqqusinerit.

3. **Qeqqata Kommuniani borgmesterip tullia Gedion Lyberth** kommunalbestyrelse sinnerlugu isumasioqatigiinnermut peqataasunut tikilluaqqusivoq, immikkut Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse nunaqarfimmi inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnissamut peqataarusussimammata nuannaarutigalugu. Neriutigaa isumasioqatiginneq ingerlalluarlunilu angusaqarfiulluarumaartoq.
4. **Kangaamiuni Nunaqarfimmi Aqutsisuni siulittaasoq Tønnes Kreutzmann** peqataasunut tikilluaqqusivoq immikkullu Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq aamma Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse tikilluaqqullugit, kiisalu atorfilitat peqataasullu tamaasa tikilluaquai, peqataalluarnissaannillu kissaassilluni.
5. Isumasioqatigiinnermi aqtsineq Arctic Circle Businessimi siunnersortimut Lauritz Kreutzmannimut tunniunneqarpoq. Aqutsisussap oqallinnerit kusarnartumik ingerlanissaat kissaatigaa.

Peqataasut ataasiakkaarlutik ilisaritipput:

<i>Kangaamiuni inuussutissarsiuutitigut isumasioqatigiinnermi 3-4. oktober peqataasut</i>		
	<i>Kangaamiuni Nunaqarfimmi Aqutsisut</i>	Aggerfik
1	Tønnes Kreutzmann	Kangaamiut
2	Barnabas Larsen	Kangaamiut
3	Albrightine Lynge	Kangaamiut
4	<i>Allaffimmi Pisortaq /Nunaqarfinnut Ataqatigiissaarisoq</i> Louisannguaq Rosing	Kangaamiut
	<i>Kangaamiuni Aalisartut Piniartullu Peqatigiit</i>	
5	Âdo Goliathsen	Kangaamiut
6	James Larsen	Kangaamiut
7	Hans Lars Villadsen /Efraim Olsen	Kangaamiut
	<i>Kangaamiuni Sulinermik Inussutissarsiuuteqartut/ SIK afeling</i>	
8	Sofie O. Petrussen	Kangaamiut
9	Ulrik Lyberth	Kangaamiut
10	Flavia Lyberth	Kangaamiut
	<i>Kangaamiut Tourism.</i>	

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

11	Margrethe Lyberth	Kangaamiut
12	Elisabeth P. Rosing	Kangaamiut
	Kangaamiuni Namminersorlutik Suliffiutillit/ Private firmaer	
13	Sanasut Kangaamiut /Ole Kreutzmann	Kangaamiut
	John Petrusen	Kangaamiut
	Gabriel Petrusen	Kangaamiut
14	Namminersortoq lisalaat ApS. Esra Rosing/Sanasoq	Kangaamiut
	Pisiniarfeeraq Kangaamiut	
15	Peter Rosing	Kangaamiut
	Royal Greenland Kangaamiut - Maniitsoq	
16	Peter Kreutzmann	Kangaamiut
17	(Lisbeth Østergaard), peqataanngilaq	(Maniitsoq)
	Kangaamiuni Pilersuisoq	
18	Uvdloriaq Kristiansen	Kangaamiut
	Nukissiorfiit Kangaamiut	
19	Jakob Thomassen	Kangaamiut
20	Karl Peter Tønnesen	Kangaamiut
	Namminersorlutik Oqartussat/ Selvstyret	
21	Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq	Nuuk
22	Departementschef / Jørgen Skov	Nuuk
23	Immikkoortortami Pisortaq / Afdelingschef / Tina Jensen	Nuuk
24	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse	Nuuk
25	Pisortaaneq/ Departementschef / Jørgen Olsen	Nuuk
	Qeqqata Kommunia	
26	Kommunimi borgmesterip tullia /Aatsitassanut Attaveqaqatigiinnermullu ataatsimiititaliami siulittaasoq/Råstof-og infrastruktur udvalgsformand Gedion Lyberth	Maniitsoq
27	Inuussutissarsiuutinut suliffissaqartitsiniarnermullu ataatsimiititaliami siulittaasoq /Formanden for Erhvervs-og arbejdsmarkedsudvalget Aqqalu Skifte	Maniitsoq
28	Pisortaanerup sulisuinut pisortaq / Stabschef Hans Christian Sværød	Sisimiut
29	Aluminiumut aatsitassanullu ataqatigiissaarisooq Aluminium-og råstofkoordinator / Peter S. Olsen	Maniitsoq
30	Aalisarnermut piniarnermullu siunnersorti Fiskeri-og fangstkonsulent / Iver Lyberth	Maniitsoq
	Qeqqani Inuussutissarsiornermut Siunnersuisoqatigiit Qeqqata Erhvervsråd Arctic Circle Business, Siunnersorti aaqqissueqataasoq/medarrangør / Lauritz Kreutzmann	Maniitsoq
32	Siunnersortaaneq, Nunap immikkoortuinut atassuteqarneq, Seniorkonsulent, Regional Networking, Visit Greenland /Mads Skifte	Nuuk
33	Namminersortoq /Takornariaqarneq - Greenland Husky	Kangerlussuaq

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

	<i>Expedition Adam Lyberth / Kangerlussuaq</i>	
34	Namminersortoq, Heliski / Kangerlussuatsiaq/ Evighedsfjorden Regine Petrusen	Sisimiut
35	Namminersortoq, kalaaliminernik tunisassioraq / Lilleholm Food ApS Producent af grønlandske fødevarer / Jens Møller	Maniitsoq
36	Namminersortoq, Qeqquasanik tunisassiorneq, Maki Seaweed Producent af grønlandsk tang / Ulrik Lyberth	Sisimiut
37	Tusagassiisussatut peqataasoq Karl Davidsen	Maniitsoq
	Nerisaqarnissamik aaqqissuisut/ Spisning, arrangeret af “Kangaamiuni Erinarsoqatigiit”	

6. Saqqummiinerit 03.10.2015:

Tønnes Kreutzmann, Kangaamiuni nunaqarfimmi aqutsisuni siulittaaq. Nunaqarfimmi Aqutsisut kissaataat anguniagaallu.

Nunaqarfimmi aqutsisut suliniuteqernerisigut isumasioqatigiinneq siulleq 15 - 16. november 2008 ingerlanneqarnikuvoq. Taamanikkut isumasioqatigiinnermi siunertarineqarluni nunaqarfimmi takorluukkat aallaavigalugit inuussutissarsiuutitigut ineriertortitsinermi pilersaarusiornissaq.

-**Suut** suliassatut pingaarnertut aalajangiuneqassanersut

-**Qanoq** suliarineqassanersut,

-**Qaqugu** suliassat aallartinneqassanersut,

-**Kikkullu** sulianik ingerlatsissanersut

Killifissiuineq (15.-16. november 2008 kingorna):

*"Nunaga Kangaamiut" ataqtigiaissaarisoralugu gruppit iluini eqqartueqatigiittarnerit, kiisalu Greenland Venture peqatigalugu, innuttaasunut piginneqatigeeriaatsimik qaammarsaaneq ingerlanneqaqattaarpoq, ilaatigut Kangaamiut tunisassiorfiat eqqarsaatigalugu Kangaamiormiut Royal Greenlandimut piginneqataasinnaanerat missisorneqassalluni.

* Royal Greenlandip pisortaanik ataatsimeeqateqartoqarpoq, allakkatigullu ingerlatitsisoqarluni.

*Royal Greenland ingerlanerminut allannguinissamik kissaateqanngilaq. Suliaq unittoorpoq.

*20. november 2014 Nunaqarfimmi aqutsisut aalajangerput inuussutissarsiornerup siuarsneqarnissaanut isumasioqatigiissitsinermik ingerlatseqqittooqartariaqartoq.

1980-ikkut naalerneranni Kangaamiuni Jørgen Urnep Napasumilu Frede Sørensenip tunisassiorfeqarnikkut taamaatitsinerisa kinguneri:

Una assimik ikkussinikkut iluarsineqarsinnaavoq.

	Ukiut		
Nunaqarfik	1990	2015	+ /-
Kangerlussuaq	470	510	+40

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Kangaamiut	560	330	-230
Atammik	200	190	-10
Sarfanguaq	100	121	+21
Napasoq	190	81	-89
Itilleq	100	92	-8

Kisitsisit: stat.gl-imiit /Nunatsinni naatsorsueqqissaartarfimmit

Kangaamiut inukilliartuinnassanngippata:

- *Tunisassiorfeqarnikkut ingerlaqittoqartariaqarpoq:*
  - *Aalisakkanik neqinillu panertiterineq tunisassiornerlu aallartillugit.
  - *Inuussutissanik sinerissamut tuniniaaneq (avammut niuerneq) ingerlallugu.
- *Takornarialerinikkut siuarsaaqqittoqartariaqarpoq:*
  - *Kultur, peqatigiiffit aamma innuttaasut suliffeqarfiillu peqatigalugit.
- *Killifissiuinerit ataavartut:*
  - *Ilinniartitaanikkut
  - *Nukissiuuteqarnikkut
  - *Pisortat ingerlatsiviisigut
  - *Namminersorlutik suliffiutilinni.

Taamaattumik **angallannikkut** nunaqarfiup **tikikkuminartuunissaa** innuttaasunik, takornarissanik il.il. ullumikkornit pisariinnerusumik pitsaanerusumillu kiffartuussisoqartariaqalernera angorusupparput. (2014-imi inuit 1.430-t Kangaamiuniit Sarfaq Ittuk-mut ilaasimapput)

- **Silaannakkut** qulimiguulimmut ullumikkornit pitsaanerusumik mittarfiusinnaasumik pilersitsisoqarnissaa angorusupparput.
- **Nukissiuuteqarnikkut:** Innaallagissiuit, pinngortitap nukingi atorlugit nukissiuuteqarnikkut piorsaasoqarnissaa kissaatigaarput.
- **Talittarfeqarneq:** Talittarfeqarnikkut "Isunngua"-ni nutaamik piaernerpaamik talittarfiliorqarnissaa kissaatigaarput. Royal Arctic Linep angallatit pajuttaatit ullumikkut atukkaniit annerusut atulerpagit ernummataigarput ullumikkut ullut 14-ikkaartut tикинneqartarnerput siunissami immaqa ullunut 22-nut sivitsorneqarumaartut.
- **Talittarfiup iluaqtissai amerlanerupput.**
Nunaqarfimmi aqutsisut kissaataat annerpaaq tassaavoq **talittarfiq nutaaq**. Inuiaqatigiinnut (nunaqarfimmuinnaanngitsoq) tunniussai annertunerusussaammata. Nalunaarusiami (**taallugu**) 8 mio kr. taaneqarput Isunnguani talittarfiliorqassappat aningaasat atorfissaqtinnejartut.
- **Tunisassiorfeqarnikkut:** Tunitsiveqarnikkut, qeritsiviit containerillu atorlugit ingerlatseriaatsimut naleqqussartoqarnissaa kissaatigaarput. (nunaqarfimmuinnaanngitsoq inuiaqatigiinnulli tamanut iluaqtaasussaammat).

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

- **Isumasioqatigeereernerup kingorna:** Siuliini taaneqartut inuussutissarsiornermut attuumassuteqarluinnarput, Kangaamiuni inuussutissarsiorneq ineriertorteqqinnejassappat eqqartorneqartut malinnaatinneqartariaqarput.

Ilisimavarput suliassat annertussasut suleqatigiinnikkulli anguneqarsinnaasut upperaarput, tulleriaarioqartariaqarnerali aamma nalunngilarput – taamaattumik sallutittariaqarpagut:

- **Kangaamiuni nutaamik** talittarfiliorsinnaanermut ARTEK suleqatigalugu nalunaarusiornissamik kissaateqarpugut. Misissueqqaarnerup takutippaa ilusilersugaaneragut, aningaasatigut kiisalu inuaqatigiinnut sunniutigisinnaasai pitsasorujussuuusinnaasut.

Talittarfiliornissamut siornatigut 25-30 mio kr. taaneqartarput. Misissuinerulli uuma takutippaa 8 mio. kr. atorlugit ullumikkut talittarfiliortoqarsinnaasoq.

*Isumasioqatigiitta nunaqarfitsinni suliassatut SUUT_siunnerfigissallugit,

*Suliassat QANOQ sularineqassanersut pilersaarusoqatigiilluta,

*Sularineqartussat QAQUGU aallartinneqassanersut isumaqatigiissutigalugu,

*Kiisalu KIKKUT sulianik ingerlatsissanersut aalajangersaaqatigiilluta.

Apeqqutit:

Vittus Qujaukitsup apeqqutigivaa Kangaamiuni innuttaasut ikiliartorsimancerannut tunngatillugu ullumikkut innuttaasut 330-it ukiumikkut inisisimancerat qanoq isikkoqarnersoq?

Tønnes Kreutzmann: Kisitsisit maannakkorpiaq piginngilagut, pissarsiariniassavagut.
(pissarsiarineqassapput.)

7. **Jens Meeraq Lyberth, Kangaamiuni Aalisartut Piniartullu Peqatigiit (KAPP).** Peqatigiiffik 40-t sinnilaarlugit ilaasortaqarpoq, ilaallutik kilisaatini inuttat 25-t sinneqartut. Kangaamiuni aalisarnermiq piniarnermiq inuutissarsiuteqartut 70-it missaaniippuk.

Kangaamiormiut qangaaniilli piniarnermiit aalisarnermut nooriarnermi pingaartumik 1920-ikkut aallartinneranni nataarnarniarnikkut siuarsasut ilagisimavaat. 1960-ikkut ingerlaneranni KGH-p saniatigut fabrikki namminersortoq pilersinneqarpoq unammilleqatigiinnerlu akitigut ajunngitsumik sunniuteqarsimavoq, pingaartumik angallateqarniarnikkut piorsaanermut iluaqutaasimaqaluni.

Ullumikkut atukkagut imaannaajunnaarsimapput. Aalisariutit angingerit tammakarsimapput. Umiatsiaararsorneq annertooq ingerlanneqalersimavoq. Piorsaanissamut aningaasatigut ajornartorsiertoqarpoq pissutigalugu tunitsivik aalisartunut amigartoq pigineqarmat. Kingunerivaa tunisinermi killilersuinerit annertuut, qeritsiviup ulikkaartoortarnera, tunisassianik angallassinerup RAL-mit ingerlanneqartup naammaginannginnersa. Tamakkut kingunerivaat aalisarneq unittaqattaartuatoq atugarilersimagatsigu.

Ukiuni arlalissuangortuni ukiumut arlaleriarujussuarluni tunisineq matuneqartarpoq. Naatsorsukkagut najoqqutaralugit ukioq manna 1. junimit 2. oktoberip tungaanut ullut 50-t

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit ingerlanneqartumit imaqarniliaq

---

missaani tunisinerit uninnganerat aalisartunut nalilerujussuussimapput. Ullormut 7-10 tons tunineqartartut naatsorsuutigiaanni.

Taassuma qaavatigut ullormut aalisakkat tunisassat aamma killilersorneqaqlutik. Ilasortagut pilliuteqareeqaat aalisakkanimmik amerlanerungaartunik qalluisinnaagaluarlarmata ilisimaaraarput.

Siunnersuuteqartarsimagaluarpugut tunitsiviup ulikkaarnerata nalaani Maniitsumut assartuisoqartarnissaanik. Assartuisinnaaneq RG-mit itigartinneqartarpoq.

Bundgarnersornerup nalaani angallatinik uumatitsiviit atorlugit aaqqissuinermut peqataajumasoqartaraluarpoq itigartitaasarsimallutili. Pissutsit taamaanneri peqatigiiffiup ilaasortaasa atugaannut pitsaanerulersinnaagaluartunut imaannaanngitsumik killiliisarput.

Ukiut arlaqalerput Royal Greenland Kangaamiuni tunitsivimmi annertusaanissamik qeritsiviullu allilerneqarnissaanik pilersaaruteqarmat. Sulili piviusunngortitsinngilaq.

Taamaattumik tunitsiviit pillugit suleqatigiissitaq aaqqutigalugu siunnersuuteqartarpugut piaartumik allilerneqassasoq Royal Arctic Line-llu angalasarneranut naleqqussarlugu taamaaliornikkut aalisartumut uneqattaartitsisarnerpassuit ikilisinneqassammata.

Taamaakkaluartoq 1. oktober 2014-imiit 1. oktober 2015-imut aalisakkat assigiinngitsut tunineqarsimapput 800 tonsinit amerlanerusut, uneqattaarnerpassuilli pinngikkaluarpat qularutissaanngilaq 1.000 tons anguneqarsimassagaluarpoq. Tamanna aalisartumut ila iluatinna-raluaqaaq aammalu sulisartumut aningaasat ikittuaraangitsut nunaqarfimmi kaaviiartinneqarsin-naaneri eqqarsaatigalugu.

Qeqqata Kommuniata aaqqissugaanik tunitsiviit pillugit 2014-imi isumasioqatigiittooqarmat tunitsiviit pillugit suleqatigiit pilersinneqarput. Suleqatigiinni peqatigiiffipput ilaasortaatiqaqarpoq. Kisiannili oqaluuserisassangortittakkagut oqaluuserereerneraniit sumut killittartut nalunarpoq, taamaattumik oqaatsit apuuttakkagut maangaannartassanngippata kissaatigivarput politikerit malinnaanerusariaqartut suliat sumut killinnerinik paassisutissiisarnermikkut. Kangaamiuni Atammimmilu pissutsit ukiuni ukunani allannguuteqanngivimmata taamaattumik peqatigiiffsinnit neriuutigaarput matuman i sumasioqatigiinnermi siuarsaanissamut kissaatigut piviusunngortinnejarnissaanik siunertaqartumik sulisoqalissasoq.

Nunaqarfinni tunisassiorfit piovereersut atorluarneqartariaqarput siunissami pisariaqartinneqarto-rujussummata, tamatumunngalu Royal Greenland ilaavoq, taannami inuiaqatigiit pigivaat taamalu assigiimmik pilersitsiviginissaannut pisussaaffeqarluni.

Kangaamiut aamma kalaaliminernik tunisassiorfittut periarfissaavoq. Inuit ataasiakkaat qangatut piliniarnermut ilisimaarisqaqarput, tamakkualu nunatsinni attavigineqartarlutik aammalu piliaat nunatsinni tamarmi mamarineqartaqalutik. Qeritsivimmilli containerimik pigisaqarnissamut periarfissaqannginnerat ajornartorsiutaavoq. Containerit nunaqarfinnut anngussinnaannginneri aporfiusarpoq naak inuit arlaqarlutik peqatigiillutik pilersitsisinnaasaraluannik.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Puiserpassuit pisarineqartarput neqaat atorluarneqanngitsut. Amminik tigooraasup ukioq manna ammit Qaqortumut nassiatai 557-iupput. Ukiuunerani misilinneqarsinnaavoq Sisimiuni qimmiutilinnut nerukkaatissatut tunisarnissaat amigaataavorli containeri. Neriuppugut matumani isumasioqatigiinnermi aamma eqqartorneqassasoq nunatta pissarititaanik niuffateqarnissap annertusarnerani aamma periarfissat taamaattut atorluarneqarnissaat.

Lilleholm Food suleqatigineqarsinnaanera periarfissat ilagivaat. Tuttut, umimmaat, aalisakkat panertut aamma timmissat erisakkat illoqarfimmunit piumaneqarluarput. Ilaasortat pisaminnik tuniniaasinnaanermut pikkorissarnikuunermikkut allagartalippassuupput.

Ulrik Lyberth, Maki Seaweed, immap naasuunik tunisassiorermik aallartisaaniartoq tamatigut aalisartunit tapersorsorparput, siunertaraami maani Kangamiuni tunisassiorermik ingerlatsisinnanissani taamaammat Qeqqata Kommuniata tapersersuinissa pisariaqarluunnarpooq. Assersuutigalugu Kangerlussuup qinnguani talittarfiliorniarput aasaannakkut atortagassamik 34 mio. kr.-ilimmik, soormi immap naasuunik aallussiniarneq ilaasortatsinnuinnaanngitsoq kinguneqarnerusussaq piviusorsiortumik iluamik tapersorsorneqassanngila?

Apeqqutit oqaaseqaatillu:

Jørgen Olsen, APNP: Royal Greenlandip tunisassiorfiani qerititsivimmut tunngasut pillugit Kangaamiuni nunaqarfimmii aqutsisut, imaluunniit kommunalbestyrelsi, iliuuseqarnikuuva?

Jens Lyberth: Taamaallaat aalisartut peqatigiiffiat Royal Greenlandimut saaffiginnittarpoq.

Jens Møller, Lilleholm ApS: Aalisartut Lilleholm suleqatigerusuppaat. Taamaaliorsinnaalluarpuugut maani illunik tunisassiorfiusinnaasunik pissarsisinnaasuugutta. Puisit neqai immikkut eqqaavai suleqatigiissutaasinnaasut.

Barnabas Larsen Nunaqarfinni Aqutsisut: Ajornartorsiutaavoq containerit qerititsiviit maanga Kangaamiunut assartuisuniit niuneqarsinnaanngimmata, talittarfiup nakkaattooratarsinnaanera pissutigalugu.

8. *Ulrik Lyberth, S.I.P. Kangaamiut. (Sulinermik inuussutissarsiuillitit peqatigiiffiat)*

S.I.P. Kangaamiut ilaasortai: 47-it. Ullup affaanik sulisartut 16-it, ilaasortat ukunani suliffeqarfinneersuupput:

Qeqqata Kommunia, Utoqqaat Illuat, Meeqgerivik, Atuarfik, Kommunip allaffiani sulisut, Royal Greenland, KNI Pilersuisoq, Ammerivik (ammerivik maanna unitsinneqarallartumi). Taakkua saniatigut namminersortut suliffiutaanni sulisut arlallit ajoraluartumik ilaasortarinngilagut.

Inuussutissarsiuutaasinnaasunik taasaqassagutta uillut tunisassiarineqarsinnaaneri pilerinarsinnaasut ilagaat. Tamanna aaqqissugaasumik inerisarneqarsinnaappat. Tamannami inuussutissarsiorermut ilapittuutaasinnaammat nunaqarfimmii maani.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiusit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniaq

Eqqaanngitsuugassaanngilarlu qeqquasanik tunisassiornermik ingerlatsiniartoq tapersorsornarmat, nunaqarfimmi maani aalisartunut sulisinnaasunullu tapertaallualersinnaanera isumalluarnarmat.

Periarfissaq manna iluatsillugu taasariaqarpoq ammeriviup suliffittut ingerlajuarsimasup ataavartumik ingerlajuartariaqarluarnera uggornaraluartumik aasaq manna unitsinneqarpoq qaqqugulu ingerlateqqinnejalissanersoq paasinaran. Maannamut taannaannarluunniit ilaasortatsinnut inuuniarnikkut annaasaqaataavoq minnerunngitsumik kulturikkut kingornus-sarsiatsinnik tammatsaaliiffiummat.

Tamakkua saniatigut pilerinarsinnaasut ilagivaat annoraat qaqortut aamma nunaqarfimmi maani suliffeqaatitut aallunneqarsinnaagaluararmata.

Naggataatigut taasassaqqippoq Danmarkimi suliffeqarfinnik aallartitsiniarnermut aningaa-saateqarfik aasaq manna aamma nunatsinniit qinnuteqarfigineqarsinnaanngorlugu akuersissutigi-neqarsimammat (Vækstfonden).

Isumasioqatigiinnerup matumap angusaqarfiusumik pissarsiffiunissaq isumalluarfigaarpuit.

9. *Elisabeth P. Rosing, Kangaamiut Tourism.*

Kangaamiut Tourism pilersinneqarpoq “Nunaga Kangaamiut”-ip ingerlanneqarnerani 2010-mi. Peqatigiiffuvoq piginneqatigiiffittullu ingerlanani. Peqatigiiffiup aaqqissortarpai takornarissat tikittut susassaqartissallugit aammalu peqatigiiffiit allat peqatigalugit arlaatigut aliikkusersussallugit.

Peqatigiiffik piginneqatigiinnik Kangaamiuniittunik imaluunniit takornariaqarnermi ingerlatsisunik allanik peqalerpat atorunnaassaaq ilisimalikkallu tassunga ingerlatinneqassallutik. Inuutissarsiortartunut peqatigiiffik unammillertussaanngilaq. Taamaattumik aallarneerusuttunut tapersersuissaagut aammalu ikuukkusulluta.

Peqatigiiffik takornarissanik tikittoqartalernissaanut ussassaaruteqanngilaq, kisiannili tikinniarlutik nalunaartunut neqeroorusiortarluni peqatigiiffiit allat suleqatigalugit. Soorlu: Erinaroqatigiit, Kalattoortartut, Arnat Peqatigiit il.il., aammalu inunnut ataasiakkaanut takornarissanut tuniniaarusuttunut ammaassisarluta.

Peqatigiiffik illuiteqarpoq “TUPILAK”-mik atilimmik, sanaluttartunut neqeroorutaavoq akeqanngitsumik atorneqarsinnaalluni taamaalilluni siunertaalluni takornarissanik tikittoqaraangat amerlanerusunik tunisaqarsinnaaneq siunertaralugu, aamma inunni ataasiakkaani.

Maannamut aaqqissortakkani umiarsuit 6-it, filmiliortut 3-t, Folketingimi ilaasortat allallu tikittartut ilaatigut, ullormiit ullormut ikuuffigisarpagut sullittarlugillu.

Peqatigiiffiup Kangaamiut qaqqaasa qaavini nerriviit issiavittallit isumassarsiatut siunner-suuteqarfinginikuuai. Aammalu suli Qeqertami Kangaamiut nunataanni angalaarfiusinnaasut nalunaaqutsorsorniarlugit maannakkut ingerlallugit.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Kangaamiunut tikikkusuttartut neqeroorusiorfigineqatalerpata qularnanngilaq ornigarneqarneq annertunerujussuanngorsinnaasoq. Uanimi upernaakkut aasaaneranilu umiarsuit arlalissuit Kangerlussuatsiamut pulasарput takornariarlutik.

Aammalu pitsaassagaluaqaaq sisoraaserlutik takornariartartut maani nunaqvissuniit tiguneqarsinnaappata. Arlaatigut nalunngisat siunnersuutaasinnaasullu amerlanerusut ingerlanniarneqarsinnaassagaluarmata aammalu amerlanerusunut iluaqutaalerlutik.

Kangerlussuatsiaannaanngitsoq aammali Kangaamiut eqqaat Kangerlussuarlu maanngaaniit eqqumaffiginissaat aamma pisariaqarpooq. Oqaluttuarisaaneq eqqaallugu. Aasaanerani aallaarsimaartarneq illoqarfinni ilaatigut suusoq naluneqalersoq, maanili nalunngilluinnarneqartoq.

Apeqqtigineqartut:

Adam Lyberth, Kangerlussuaq: Kangaamiuni sanaluttartut qassiuppat?

Elisabeth Rosing: Ullumikkut kisiartaalluni sanaluttarfimmik atuisuulluni. Nalunnginnerarpaa allanik sanalussinnaasoqartoq saqquminngitsunilli, aallartinnissaat periarfissaavooq.

10. Peter Rosing, Pisiniarfeeraq Kangaamiut:

Pisiniarfeeraq 1985-imi pilersinneqarnikuuvooq. Siorna 16. september 2014 uagut tiguarput. Ukiup ataatsip ingerlanerani nunaqqatitsinnit atorluarneqartutut nalilersinnaavarput, siunissami taamatut ingerlanissa pilersaarutigaarput.

11. Ole Kreutzmann, "Sanasut Entreprise"

Nunaqarfitsinni sanaartornermik ingerlatsiniarneq saniatigut tapertaasinnaasunik ingerlataqanngikaanni ilungersunartuuvoq, maannamummi suliffik SANASUT ENTR. ukioq manna ukiut 28-inngorpai ingerlanermini.

Suliffik napatinniarlugu Kangaamiut avataani sineriammi sumiiffinni ukunani ingerlatsisarsimavugut: Upernavimmi ukiut 4, Nuummi ukiut 4, sivikinnerusumillu Atammik, Napasoq aamma Maniitsoq.

Ukiuni aggersuni kissaatiginaqaaq maani suliffiit pioreersut Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfissuisa, assersuutigalugu Royal Greenland A/S, Nukissiorfiit, INI A/S, KNI Pilersuisoq, suliassanik tunniussisalernerusariaqarput sulliviimmi maani pioreersut aatsaat atorluarneqarunik patajaannerusumik ingerlalersinnaammata.

Taakkartukkakkami Royal Greenland A/S aamma Nukissiorfiit ukiuni arlaqalersuni maani suliffiuteqartusugut avaqqutaaginnarluta avataaneersunut tunniussuiarnerat qatsunnarsimmat naammagiunnaarlutigulu. Arlaatigut pisortat akulerussinnaaneri kissaatiginarsigaluarpoq. Pilersuisoq A/S qujanartumik maani suliffiuteqartunik atorluaavooq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Kangaamiuni illut aserfallalluinnarsimasut amerlapput. Ilai nukinginnavissumik suliassaagaluarlutik suliarinissaannulli aningaasat aporfijuarpuit, pisortammi annerusumik aningaasaliinngippata ajornartorsiuut ungasisoq isigalugu aaqqikkuminaatsuussasoq qularnanngilaq.

Taamaattumik BSU atorlugu illuliat piaartumik annerusumik aningaasalersorneqartariaqarput. Taakkulu saniatigut nammineq sanaassat Illorput 2000-it siornatigutulli aningaasalersorsinnaaneri piaartumik ammaaffigeqqinneqartariaqarput.

Illorput 2100 nunaqarfimmunut aningaasalersorniassallugu naleqqutinngilluinnarpoq, piumasaqaatimmi taamak isikkoqartillugit akimmiffissat annertoreermata.

Apeqqutit:

Karl Davidsen: Kommuuni sanaartortitsisarnersoq?

Ole Kreutzmann: Aap, kingullermik Illorput 2000-it sisamat kommunip sanatippai.

12. *Esra Rosing, lisalaat ApS.*

Immikkut akuerisaasumik aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneq. Taamatut aallaaveqarninni angorusussimavara nunami namminersortuaqqatut inuussutissarsiuteqarnerup saniatigut aalisarnermit inuussutissarsiuteqarsinnaaneq. Tassani aallaavigaara suliffeerannguaq isertitatigut ilaquitariinnut akiligassannullu allanut angummatinngippat taamatut akunnattooqqasumut aalisarnermi inuussutissarsiutitigut akuerineqartalernissaat.

Imminut assersuutigilanga. Siornatigut namminersortuaqqatut ingerlalluarsimagaluarlunga ukiulli kingullit naatsersuutiginngisamit suliffik ingerlanerluleriataarneq pissutigalugu suliamic ingerlatat allanit tiguneqariataarneri taamaasillunilu suliffeqarfiutigisaq ammuinnaq ingerlasoq unikaallatsinniarlugu susinnaajunnaannginnermi akissaqalaarallartilluni aalisarluni inuussutissarsiuteqarneq naak saniatigut nunami suliffeerannguaateqaraluarluni. Isumaqpungalu nunaqarfinni taamatut ingerlatsineq naleqquttuusoq taakkuami suliffissaaleqisunut tapertaasaqimmata aammalu angallatersonluni aalisarneq aamma inuttaqarnikkut suliffissaqartitsisarmata isumaqaramalu taamatut ingerlatseriaaseq nunaqarfinni inukilliartoqisuni naleqquttuusoq inukilliartorneq pakkersimaarneqassappat suna tamaat atortariaqaratsigu killilersuivallaarnersuaq qimallugu.

Kalaaliminernik poortuiveeraq:

Nunaqarfimmi suliffissaqartitsineq aallaavignerullugu kalaaliminernut Kangaamiuni poortuiveeqqamik pilersitsineq, tamannalu aalisartut suleqatigalugit ingerlanneqassasoq ujartorpara. Isumaqprama aalisarnermit inuutissarsiuteqartuulluni taamatut ingerlataqarneq naleqquttuussasooq. Tassani aallaavignerpaavara ukiup ingerlanerani aalisakkat aamma akunnallisarmata taamaasilluni aalisarnermit inuussutissarsiuteqarneq akunnallisoortarluni. Taamatut pisarisimasat tuninissaanut akilersinnaanngippata kalaaliminertut arlaatigut tunisassiarineqarsinnaapput. Assersuutigalugu panertiterineq, eqalunnik tarajorterineq

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiusitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

---

immitseriaannanngorlugit imaluunniit immitsereerlugit qeritsivimmit qaquiinnarianngorlugit. Isumaqpunga maani nunaqarfimmi taamatut suliffeqarfeeranguamik ammaasoqarnissaa pisariaqartoq pissutigalugu nunaqarfik Kangaamiut kalaaliminernik pilillaqqissutut sinerissami ilisimaneqarluarmat, aammalumi piniagassaqarfissuup eqqannguaniikkatta. Taamatut pilersitsinermi maani Kangaamiuni sulisoqarnikkut pinngitsoorani pilersitsissaaq pisariaqavilluni nunaqavissunik sulisoqarnissaq nunaqavissunillu ingerlanneqarnissaa.

Poortuveeqqamut aningaasaliisoqarsinnaappat qujanassaqaq. Soorunami qeritsiveqarneq aamma pisariaqassaaq, soorunami aamma pilersaarusioqqissaarnissaq pisariaqassaaq. Suliffeqarfeeqqat ajattornagit tapersorsorluinnartariaqarput.

Apeqqutit:

[Jens Lyberth \(Meeraq\), KAPP](#): Suleqatissat pillugit KAPP-imut attaveqarnikuunersoo?

[Esra Rosingimit](#) akineqarpoq misissuinikuuneraraluarluni fabrikkikulli piginnittukua toqunikuusoq eqqaavaa.

[Jens Lyberthip eqqaavaa](#), namminersortup piginikuusaa fabrikkikoq sequmeriivissoq KAPP –imut piginnittukup tunniunnikuugaluaraa allagarli kommunimut tunniutaq erseqqissumik akineqarnikuunngitsoq eqqaallugu.

[Jens Møller, Lilleholmp](#) Esra Rosing tunisassiornerit pillugit oqaloqatigerusullugu oqaatigivaa.

[Regine Petrusenip](#) apeqqutigivaa Esra Rosing kalaaliminernik poortuveerartaassaguni qeritsiviit ajornartorsiutigissagai?

[Esra Rosing](#): pilersaarusiorluqaarluni suliassaasut imaaliallaannagassaanngimmata.

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq: Ujartorpa kommunip pilersaarutaa.

Tønnes Kreutzmannip Qeqqata Kommuniani pilersaarusiornermi periusissaq kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqarnikuusoq imarisaa, seqersitsinikkullu takutitaq, nassuiarpaa. Tassani pilersaarusiami Kangaamiunut tunngasortaa nassuiarlugu. Taanna periusissiaq innuttaasunut tusarniutigineqarnikuovoq tassanilu pilersaarummi aamma Kangaamiuni talittarfimmik pilersitsisoqarnissaa pingaartillugu eqqaaneqarnikuovoq.

Attaveqaatinut naalakkersuisup Knud Kristiansenip aasaq paasitippaatigut Kangaamiut nutaamik talittarfilernissaa maannamut pilersaaruteqarfigineqanngitsoq.

13. [Karl Kristian Kruse, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq](#)

Pisuussuteqarneq pisanillu tunisisinnaanermut periarfissaqarneq nunaqarfinni inuunermi qitiuvoq qitiujuaanarluni. Nunami ingerlalluartumik tunisassiorfeqarneq pingaaruteqar torujussuovoq. Inuunerissaarnermut aningaasaqarnermullu, minnerunngitsumillu

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

---

piniarnissamut tunisinissamullu periarfissaqarnermi inuit nunaqarfimmit nuunnginnisaannut pingaaruteqartorujussuuvoq. Aalisakkat tammakaraangata isumatsatto-qalersarpooq, tassa nunaqarfimmi inuuniarnermi aamma tunngavissaaruttoqartarmat. Saarullit tammakaqqissagaluarpatu nunaqarfimmi isertitaqarnissamut periarfissaqarnissaq qulakteerniarlugu Kangaamiuni qanoq iliussanerlusi isumaliuutersuuteqarsimagassi iluartorujussuuvoq pingaaruteqartorujussuullunilu.

Aalisarneqarsinnaasut nutaat periarfissallu nutaat

Nunaqarfimmi inuuniarneq qulakteerniarlugu aalisakkanik piniagassanillu pigineqartunik pitsaanerusumik atuineq, kiisalu piniarneqarsinnaasunik nutaanik tunissiornermik inuussutissarsiuutinilluunniit nutaanik ineriertortitsineq isumaliutigilluarneqartariaqarput.

Kalaaliminernik amerlanerusunik tunissiornissaq Naalakkersuisut anguniagaraat.

Pisuussutinik pisarineqarsinnaasunik amerlanernik atuisinnaaneq pillugu periarfissiorfigisariaqarpoq.

Piniarnermi periarfissat nutaat kiisalu qangatuulli piniartarnerup immikkoortuni killilikkanipiniarnermik aalisarnermillu isertitaqarfiusinnaasunik qanoq ilaneqarsinnaanersoq Naalakkersuisut misisorusuppaat, assersuutigalugu akiliisitsilluni piniartitsarnermut tunngasut. Akiliisitsilluni piniartitsisarneq aaqqissuisumut isertitaqarnissamut pitsasumik periarfissaavoq, sumiiffinni pitsaasunik malitseqartarluni (akunnittarfii, assartuineq, tammajuitsussaliornermik sanalukkat il.il.) Kalaallillu Nunaannut isertitsissutaasarluni.

Maluginiarsimavara Kangaamiuni umimmannik akiliisitsilluni piniartitsartoqannginnera, naak Kangaamiut pisuussutinut taakkununnga qaninnerpaatut inisisimagaluartoq. Immaqa periarfissaq tamanna isiginiarneqarsinnaagaluarpoq. Aamma eqqarsaatigineqarsinnaavoq arfernik qanimut isiginnaarsinnaanermik sumiiffimmi periarfissaqartitsinissaq.

Tamanna iluatsissappat sumiiffinni iliuuseqarnissaq pingaaruteqarpoq. Nutaanik periarfissorsiorniarluni nutaanik aqqtissarsiorusussuseqarneq, minnerunngitsumillu sulerusussuseqarneq, naggataatigut piviusunngortitsinermik kinguneqassapput.

Pisanik suliareqqiinermut atatillugu pitsaassutsimik eqqiluisaarnermillu annerusumik isiginninniarnermi inuussutissarsiummi isertitat amerlineqarsinnaapput. Tassunga assersuutissaavoq nunatsinni tunissiat pitsaasorujussooreersut pitsaanerulernissaat siunertalarlugu pikkorissarnermi "tunissiortut pingarnerit" inuussutissarsiuutigalugu piniartut peqataanissamut periarfissaqarnerat.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Taamaaliornikkut tunisassiat akii qaffatsinneqarsinnaapput imaluunniit aalaakkaasunngortinnejarsinnaallutik, tassungalu peqatigitillugu kaaviaartitat amerlineqarsinnaapput inuussutissarsiutigalugulu piniartut isertitaqarnissamut periarfissarissaarnerulissallutik.

Qeqqussat nerisanut akugitinnejarnissaannik Kalaallit Nunaanni nunanilu avannarlerni allani soqtigineqaleriartortorujussuupput. Issittumit qeqqussanik tunisassiorneq periarfissatsialaavoq inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut piniarnermullu ilassutissatut nunatsinni ineriertortinnejarsinnaasoq, aamma nunatsinni igaffinni neriniartarfinnilu. Qeqqussanik atuinermik ineriertortsineq nunatsinni aallarnisarneqalerpoq. Qeqqussat nerisassanut akuutigitinnejarnissaat innuttaasunut ajornannginnerulersinniarlugu qeqqussanik katersuisarnermut, uninngatitsisarnermut suliareqqisarnermullu ilitsersuut Naalakkersuisut suliaritippaat, taamaallunilu suliffeqarfeeqqani inuussutissarsiornermi suliniuttit isumassarsiffiqeqarsinnaalluni.

Naalakkersuisoqarfimma qeqqussanik katersisinnaanermut akuersissutit arfinillit tunniussimalerpaat, taakkunannga ataaseq tunisassiornissaminut akuersissuteqarpoq. Naalakkersuisut qeqqussanik katersisarneq qanumut malinnaaffigissavaat, tassami annerusumik misilittagaqartoqanngimmat. Matumani nunani avannarlerni misilittagarineqartut isiginiarjorujussuuvagut.

Pisuussut taanna atorluarneqanngitsoq paassisutissiissutiginiarlugu Nuummi qeqqussat pillugit kingullermik septemberimi isumasioqatigiissitsivugut. Saqqummiisunit qeqqussat pillugit ullumikkut annertunerusumik tusagaqarnissara qilanaaraara.

Nunami tunisassiorfiit

Nunami suliffissaqartitsinissap qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqartutut Naalakkersuisut isigaat.

Tunisassiorfiit nunaqarfinni isertitaqarnissamut pingaaruteqartumik periarfissaapput, taamaammallu tunisassiorfiit ammatinneqartariaqarput amerlanerpaamillu imminnut akilersinnaasunngortinnejartariaqarlutik.

Aalisarneq pillugu inatsimmik nutarterineq Naalakkersuisut suliaralugu ingerlataat sinerissap qanituani aalisarnerup aaqqissuussaanerata naleqqussarnissaanik imaqarpoq, tassaniilluni aamma tunisisinnaanermut periarfissaqarnissap isiginiarneqarnissaa.

Sinerissap qanituani aaqqissuussaanermik naleqqussaaneq aamma aalisarsinnaassutsimut tunisassorsinnaassutsimullu aningaasaliissutit namminersortunit sapinngisamik aningaasaliissutaassapput.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniaq

Pisortat aalisarnerup ineriartortinnejnarneranut aningaasaliissutigisinnasaat sinerissap qanittuani aalisarnermut nunamilu tunisassiorfinnut atorneqassapput, taamaalilluni namminersortut aningaasalersuinerat ajoquserneqassananani, kisiannili inuussutissarsiuutip aaqqissuussaanerata nalinginnaasumik naleqqussarnera taperserneqassalluni.

Aalisarnermi sinaakkutaasumik atugassaritinnejartut, taassuminngalu aqtsineq, tunisassiorfinnut tunisassiassanik ataavartumik allangorannngitsumillu pilersuinissap qulakkeerneqarnissaanut tapersiissapput. Aalisarnermi suliffissaqartitsinerup allangorarnerata annikillisinneqarnissaanut aamma tapersiissapput.

Assersuutigalugu avataasioluni qaleralinniarnermut 1500 tonsinik 2014-imi immikkut pisassiisoqarpoq, pisassiissutigineqarlutilu tunisisarneq nunamilu suliffissaqartitsineq annertusarniarlugit Maniitsumi tamakkerlugit tulaanneqarnissaat piumasaqaatigalugu.

Tunisassiorneq atortullu ullutsinnut naleqquttunngortinniarlugit nunami tunisassiorfiup annertuumik nutarterneqarneranik qalerallit Maniitsumi tulaanneqartussaatitaanerat kinguneqarpoq. Tunisassiornermi tassani Maniitsumi sulisut 60-it missaat sulisorineqarput.

Tassunga ilangunneqassapput qaleralinnik tunisassiornermut toqqaannanngitsumik suliaqartut, kisiannili ingerlatsinermut pisariaqartut, tassaallutik laborantit, misissuisartut teknikkimillu suliaqartut.

Qaleralinnik tulaanneqartussaatitaasunik tunisassiorneq Maniitsumi sulisunut pingaaruteqartorujussuuvoq.

Pitsaanerusumik atuineq

Kalaallit Nunaanni aalisarneq tunisassiatinnik nunarsuarmi tamani atuisartut pisisarnerannik tunngaveqarpoq. Taamaammat atuisartut sunik ujartuinersut tamatigut isiginartassavarput.

Aalisakkanik tunisassiat qaffasissumik pitsaassuseqartut Europami, Asiami nunarsuarmilu allarpasuarni nerineqartarnissaat qulakkeerniarlugu aalisarnermik inuussutissarsiuuteqartut ullumikkut annertuumik suliaqartarput. Kalaallit aalisakkanik qalerualinnillu tunisassiaasa tusaamaneqarluarnerat illersussavarput. Aamma tusaamaneqarnerput annertusassavarput tamannalu pitsangorsarniarlugu suliniuteqartuassalluta.

Saarullit uumasut uumatitsivinniitillugit nutajutillugillu tunisassiaralugit Royal Greenland Maniitsumi ukiuni kingullerni marlunni misileraavoq. Misileraanerit takutippaat saarullit Kalaallit Nunaanni bundgarnnik pisat qaffasissumik pitsaassuseqartillugit tisaatut tunisassiarineqarsinnaasut, iluamik passukkaanni sukkasuumillu tunisassiarigaanni. Tamanna pisuussutitsinnik pitsaanerusumik atuisinnaanermut assersuutissaavoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiusitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Aalisarnerup anginerusumik imminut akilersinnaanissa tunisassiassallu tamarmik tunisassiareqqinnejartarnissaasa qulakkeerneqarnissaat Naalakkersuisut suliniutigaat. Nunatsinni tunisisoqartarnissaata qulakkeerneqarnissa Naalakkersuisut suliniutigaat. Nunatsinni naleqartitsilertarnerup ineriartortinnissaanut assiginngitsunik akitusuusii-sarnissaq suliniutigaarput.

Ilaatigut tulaassisussaatitaanermik piumasaqaateqarluni aalisakkanik suliarinnittarneq tunisassiareqqisarnerlu amerlassusaat qulakkiissavarput.

Aalisakkanik tunisassiornermi tunisassiassat sinnkui atorluarneqarnissaannut tunngavissaqarnersoq Naalakkersuisut aamma soqtigisorujussuaat. Taamaammat Naalakkersuisoqarfinniit suliamut attuumassuteqartunit aalisarnermillu inuussutissarsiortunit ilaasortaaffigineqartumik maannakkut suleqatigiissitaliulerpugut.

Nunatsinni aalisarnermi tunisassiat sinneruttartut annertussusaat suleqatigiissitaliap misissussavai, tunisassiornermi sunik nutaaliortoqarsinnaanersoq qanorlu inatsisitigut pitsaanerusunik atugassaqartitsisoqarsinnaanersoq misissussallugit.

Tunisassiassat sinneruttut atorluarneqarsinnaanerannik periarfissaqarnersoq inuussutissarsiortut ersarissumik paasisaqarnissaat tassani siunertaavoq.

Nunami tunisassiorqarsinnaassappat imminullu akilersinnaassappat tunisassiat sinnikuunik nunami tunisassiorqarsinnaanermut periarfissarissaartoqarnissa pisariaqarpoq. Naleqalersitsisarnerup ineriartortinnissaanut nunatsinnilu bioteknologimut tunngatillugu unammilligassat angisuut ilaat tassaavoq atassuteqaatit amigaataanerat. Sineriapput isorartoqarujussuuvoq umiarsuarnik angalaneq aningaasartuutaasorujussuusarluni. Sanaartugassat eqqarsaatigalugit teknologimik qaffasissumik ineriartortitsiviusumit sanaartornermut iliuuseqarnermullu aningaasaliissuteqartoqassappat amerlasuusariaqartorujussuusariaqassapput. Tunisassiassat ungassisumut aningaasartuuteqartoqarujussuulluni assartorneqassappata ajornartorsiutaasinnaavoq. Aalisakkat pitsaanerusumik atorluarneqarnerunissaannut suliniutit iliuutsillu Naalakkersuisut tapersorsorpaat, assersuutigalugu tunisassiassat sinnikuunik atorluaneq tamannalu sammillugu nunani avannarlerni suleqatigiinnerni arlalinni peqataallutik.

Nunaqarfinni suliffissaqartitsineq.

Nunaqarfinni amerlanerusumik suliffissaqartitsilernissaq siunertaralugu inuussutissanik tunisassiorut amerlanerusunik ingerlataqalersinnaanerannut periarfissat Naalakkersuisut misissorniarpaat.

Nunaqarfiit ineriartortinneqarnissaannut pilersaarut ingerlatiinnarneqassaaq, tassani pingaartumik immikkoortunut pilersaarusiornermi nunaqarfinni tunngaviusumik pisariaqartitat isiginiarneqassallutik.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiorneq nunaqarfinni suliffissaqartitsinermut pingaaruteqarpoq. Taamaammat Naalakkersuisut isumaqarput inuussutissarsiuutip illersorneqarnissaa pingaaruteqartorujussusoq, tassunga ilangullugu inuussutissarsiummik tapersiisunik iliuutsit ineriertortinneqarneranni peqataaneq ineriertortitsinissamullu periarfissiineq – aamma nunaqarfinni.

Sulisut sulisiornarnissaat ineriertortinneqarnissaallu suliffissaqarnissamillu neqeroorfigineqarnissaat pingaaruteqarpoq, taamaanngippat suliffisanik allanik nassaassapput, aamma naammassisqaqrinnaassutsimut pitsaassutsimullu pingaaruteqartumik pisariaqartumillu atajuartumik tunisassiornissaq ajornakusuussalluni.

Assersuutigalugu aalisakkanik tisaneq piginnaasaqarfiusariaqarpoq sulisunillu misilittagalinnik pisariaqartitsiviusarluni.

Taamaammat nunami tunisassiorfinni ukioq tamaat suliffissaqartitsinissamut aaqqiissutit pitsaanerpajusariaqarput.

Inuussutissariutip nunaqarfiullu Kangaamiut ineriertortinneqarani iluatsitsilluarnissassinnik kissaappasi, neriuutigaalaru Naalakkersuisut anguniagaat ikuutaalluassasut. Ullumikkut najuunnissamut periarfissaqarama qujaqqippunga. Neriuppunga sapaatip akunnera naanersiulluassagipput ilikkagaqarfigalugulu.

Illoqarfinni aaqqissuussinerpassuit eqqaallugit Kangaamiuni aaqqissuussineq nunagisamik asanninermik aallaaveqartoq taavaa pisortanik utaqqiinnarnani peqataarusunneq oqaatigalugu qutsatigivaa.

Naggataatigut eqqaavaa Kangaamiunut tikiinnarluni eqqissisimaneq malugisinnaallugu Nuummut naleqqiullugu. Saqqummiisut saqqummiisussallu qilanaarivai alloriarfissat tikkuarneqarnissaat eqqaallugit apeqqutillu imminnut tunngassuteqartut akissuteqarfigisassallugit.

Apeqquitit oqaaseqaatillu:

Barnabas Larsen: Umiarsuit nunaqarfinnut pajuttaatit anginerusut atulissasut nalunaarutigineqarnikuovoq. Nunaqarfimmi ernummataqineqarpoq ullut 22-kkaarlugit nunaqarfinnut tikittalissasut ullumikkutut ullut 11-kaarnagit. Tamanna aalisarnermik inuutissarsiuuteqarnermut qanoq kinguneqassava?

Aalisakkat amerlasuut maaniileraangata umiarsuarmik tunitsivilisoqarsinnaanerluni? Tunitsivimmi qerititsivitsigut piorsasoqanngilaq umiarsuit assartuutit ullut 22-ikkaartalerpata qanoq kinguneqassava?

Aalisarnermut naalakkersuisoq, Karl Kristrian Kruse: Maani Royal Greenland kisimi ingerlatssappat periarfissaavoq umiarsuaq tunitsivik. Soorlu Qeqertarsuatsiaani umiar-

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

---

sualiinikuusut. Maani Kangaamiuni Royal Greenlandip tunisassiorfimmini angummassin-naanngikkuni umiarsuaq tunitsivik periarfissaavoq.

Suliffissuit puttasut siunissami periarfissaasinnaapput. Suliffissuit puttasut tassaapput umiarsuit tunitsiviullutillu tunisassiortut / suliareqqiiffiusut.

Esra Rosing oqarpoq Tarajorterilluni tunisassiorneq Kangaamiuni periarfissaasinnaasoq.

Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse: Tarajorterineq tunisassiorfiit namminneq aalajangiiffi-gissavaat, aalisakkat tarajortikkat akii qaffannikuupput.

Jens Meeraq Lyberthip oqaatigivaa assartuutit nutaat angallavissaat annertoorujussuusoq. Isorartusoq. Soorlu Avannaani sila ajorpat kujasinnerusumik sila ajorani. Qanoq iliortoqartassavamita? Angalasarnissaannut aaqqissuussinissaq nalunngiliuk?

Aalisarnermut naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse: Kiffartuussinissami isumaqatigiissutissaq suli piariinngilaq. Inuiaqatigiit pajuttorneqarnerannut tunngasoq taamaammat apeqqut erseqqissumik suli akisinnaanngilara.

14. Vittus Qujaukitsoq, Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisoq.

1. Inuussutissarsiornermut politikki
2. Suliffissaqartitsinermi periusissiaq
3. Aatsitassarsiornermi suliniutit salliit
4. Hudson Greenlandilu IBA-mik isumaqatigiissut
5. Nunatsinni takornariartitsinermi anguniakkat 2016-2020
6. Takornariartitsinermut immikkut akuersissutit
7. Nunaqarfinni inuussutissarsiornermut suliffeqartitsinermullu suliniutit
8. Piareersarfik, Pilersitsivik aamma Pilersitsivik Asimi

Inuussutissarsiornermi politikkimi siunertaavoq sinaakkutat pitsasut pilersissallugit. Inatsiserpassuit nutarterneqarput. Assersuutitut taavaa aningaaserivinnut inatsit tunngasoq ernianut il.il.

Aktieselskabinut, anpartsselskabinut Interessentselskabinut tunngasut, naatsorsuusiornermi inatsisit pisariillisarlugit inissinniarneqarput.

2 pillugu. Suliffissaqartitsinermi periusissiaq:

Suliniutit 16 (9-16)

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

---

9. Sanaartornermut aserfallatsaaliiñermullu aningasaateqarfimmit suliniutit naammassi-neqassapput

10. Nunaqarfinni tunitsiviit qulaajarneqassapput

11. Inuussutissarsiuutini nutaani ataavartunilu suliffissat nutaat ineriertortitsiviillu nutaat

12. IBA sakkutut najugaqavissut suliffissaannik isumannaarinermi

13. Aalisarnikkut immikkut suliniutit pisuussutilu uumassusillit

14. Aaqqiissussaanikkut suliniutit, perrassaanerit ilinniartitaanermilu suliniutit

15. Nalunaaquttag akunneri suliffissaqartitsiniutit

16. Illoqarfinni minnerni mittarfinnik sioqqanik qallikkanik sanaartorneq.

Inussutissarsiornermut tapiissutit nutaat. Greenland Venture aamma Greenland Business aqqutigalugu.

Suliffeqarfinnut nutaanut tapersiissutit 5 mio kr.-nik qaffanneqarput, tassanilu aamma qularnaveeqqusiisinjaaneq pineqarpoq.

Mittarfiit inerisarneqartariaqarput anguniarlugit toqqaannarnerusumik tikissinjaaneq, akit appasinnerusut aamma takornarissanut kiffartuussineq pitsaanerusoq.

Umiarsuarnut takornariartaatinut akitsuutip qaffanneqarnerata kingunerisimavaa takornarissat amerlassusaat apparsimammatt.

Umiarsuarnut akornariartaatinut akitsuut millineqarpoq Islandimi Svalbardimilu akitsuut naligilerlugu.

Sinerissami 84-nik talittarfeqarpoq. Aningasaliiffiginissaat atorfissaqartinneqarpoq.

Takornarissat ornigarfigisinnaasaat pisariaqarput. Nunap immikkoortuini pilersissavagut.

Aatsitassanut tunngatillugu IBA atorlugu piumasaqaateqarsinnaaneq periarfissaavoq, soorlu assersuutigalugu kalaallinik sulisoqarnissaannik piumasaqarsinnaaneq.

Inuussutissalerinermut pikkorissaanerit ingerlanneqassapput.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Piareersarfiit.

Siunnersuisarfiup inatsisitigut toqqammavissaq piareersarpapput.

Piginnaanngorsaanerit ingerlanneqassapput.

Siunnersugassat/saaffiginnittut piginnaasaat malersorniarpagut. Inuup soqutigisaa aallaavigalugu piginnaanngorsarniarlugu.

Sanaartornermut aserfallatsaaliiinermullu aningaasaateqarfimmi aningaasat 1,6 mia kr. sulisinneqartariaqarput.

Nunaqarfinni tunitsiviit pisinnaasaat misissorpagut.

Innaallagissamut, imermut, talittarfeqarnikkut, aqqusineqarnikkut sulisoqarniarnikkullu nunaqarfiiit periarfissaat qulaajarmeqarput.

“Mandetimer”. Nalunaaquttap akunnerisa suliffissaqartitsiniutit eqquteqqinnejarnissaat. Qangatut kingumut eqquteqqinnejassapput.

Umiarsuarlutik takornariartartunut tikiffissat taliffissallu pitsangorsarnissaat:
Nunaqarfinni isorliunerusunilu.

-Ilulissat

-Qaqortoq

-Kangerlussuaq

Nunap immikkoortuini takornarissanut qitiusumik ingerlatsiviit (takornarissat ornigarfigisinnaasaat):

Nuuk, Qeqqa, Kujataa, Qeqertarsuup tunua, Kangia (Tunu)

Assersuutigineqarsinnaavoq Maniitsumi arferit aallaavigalugit ornittagassamik pilersitsinnaaneq.

Qeqqata kommuniani tammajuitsussarsiorluni piniartitsisarnerit, eqalunniartitsinermut akuersissutit, Heliskimut akuersissutit.

Takornariartitsinermut immikkut akuersissutit (koncession) suuppat? Saqqummiussami nassuiardeqarput: Akuersissuteqarnermi maleruagassat nutarternikuupput.

Inuussutissarsiornikkut Suliffissaqartitsinikkullu Nunaqarfinni Isorliunerusunilu Suliniutit (Bygdepulje). Kommunit tamarmik 2,5 mio kr.-nik aningaasaliiffigineqarput. Suliffissaqartitsiniutit qitiutinneqassapput.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Kommunit nammineq aalajangissavaat sumut atorneqassanersut, soorlu talittarfinnik puttasunik nutaanik (ponton) pilersitsinnaaneq.

Aalisakkanik tunisassiorfik

Kangaamiut tunisassiorfiata naammassisinnaasai ulloq unnuarlu; 5 tons qeritsiviup pisinnaasai 30 tonsiupput.

Sulisut:

Piffissami suliassakiffiusumi: 4 / Piffissami ulapiffiusumi: 16

Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik aningaasanik immikkoortitaqarpoq nunaqarfinni nioqqutissiornermut isumaqtigiissutinik tapersiisarnissamut.

Suliffissaqartitsineq siuarsarneqassaaq tunitsivimmi suliassaqarnissaq ilanngullugu.

Suliffissaaleqineq:

Maniitsumi juli 2015: 157

Maniitsumi august 2015: 146, taakkunanna 20-t nunaqarfinni.

Maniitsumi nunaqarfinnilu suliffissaaleqineq annertusoq takusinnaavarput. Taamaattoq takusinnaavarput siornamut sanilliullugu appasinnerusoq.

2015-imi suliffissaaleqisunik aallartitsiniarluni suliniuteqarneq pillugu pikkorissaanernik suliffissaaleqisunut ingerlatsisoqarnikuuvooq.

Assaat atorlugit sulerusuttut taakku samminiarpagut tiguneqarsinnaasut amerlillugit.

Apeqquuit oqaaseqaatillu:

Jens Møller: Kisitsisini takuneqarsinnaavoq Maniitsumi suliffissaaleqisut 2014-imi 174-isut taavalu 2015-imi 157-iust. Tamanna isumaqarpa Royal Greenlandip Maniitsumi taamak annertutigisunik aningasaliineri suliffinnik 17-iinnarnik pilersitsimasut?

Vittus Qujaukitsoq: Apeqquutaagami suliffissaaleqisut nalunaarsorneqartarnerat. Ilai imaa-liallaannaq sulilersinnaannginnamik. Inunnik isumaginnittoqarfiup suliffissarsiuussisarfiullu suleqatigiillutik nalilertarpaat inuk pineqartoq qanoq sulisinnaassuseqartiginersoq.

Ilinniagaqartut feriarnermi nalaani aamma suliffissarsiortutut nalunaartarput.

Ado Goliathsen (KAPP): Kangerlussuup Qinnguani umiarsualivimmik pilersaarut. Imaappa Kangerlussuup mittarfia atatiinnassasoq?

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Vittus Qujakitsoq: Naluarpuit nuna qeruaannartup aakkiautnera qanoq mittarfimmut kinguneqassanersoq, aamma pilersaarutaagami biilnik misileraavik, takornariaqarneq aamma tammajuitsussarsiorluni piniartitsinerit inerisarneqassasut. Pilersaarutiginngilarput Kangerlussuup matuneqarnissaa.

15. Peter Kreutzmann, Royal Greenland Kangaamiut, tunisassiorfiup ittua

2013-imi, 2014-imi aamma 2015-imi qaammatikkaartumik aalisakkat assigiinngitsut tunisat annertussusaat aamma tunisassiorfiup pisinnaasaanut sanilliullugu takutinnejqarput. Ukiut 700 tons missaat tunisassiarisarpaat.

Erseqqissaatigivaa killilersuisoqarnerani umiatsiaaqgap ataatsip ullormut taamaallaat karsit 7-it tunisinnaammagit.

Killilersuisoqanngitsuuppat tunineqartut annertunerujussuuusinnaagaluarput.

Unammillernartut:

Junimiit oktober ilanngullugu toqqorsiveqarniarkkut unammillernartoqarpoq. Juli-august qerititsiveqarnikkut ilungersortarput. Royal Arctic Linep avannamukarnermini palitsit 36-it tigusinnaavaat kujammukarnermilu aamma 36-it tigusinnaallugit. Qerititsivik ulikkaajasuararsuusarpoq.

Toqqorsiviup pisinnaasaa:

*killilersuilluni ullormut tunisinnaasat 8-10 tons

*Naammassisat ullormut palitsit 13-it missaat.

*Toqqorsiviup pisinnaasaa: 110 palitsit

*RAL-ip umiarsuaa tikittarnerata akulikissusaa: Ullut 10-12-ikkaarlugu (piffissaq eqqorlugu angalaguni)

*Tunisassiat ulluni 10-12-ni 130-156 palitsit

*RAL assartuutip tamatigut nassiunniakkat tamakkersinnaasanngilai Taamaalilluni toqqorsivik ulikkaaqkipallattarpoq.

Siunissaq:

*Blokkinut qerititerineq

*Uumatitsiviit

*Panertitsivik

*Qalerallit

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Blokkinut qerititerineq: Horisontal pladefryser, 1 stk. 1 pladefryser

Frysekapacitet, Nukissiorfiit el-forbrug/tons forventet maks. pr. tons = 112 kWh

4.000 kg./døgn 45 kWh

Nukissiorfinnit tunisassiorfiup annertusaaviginissaa 45 kWh tikillugu pisinnaasoq nalunaa-rutigineqarpoq, taanna isumaqarpoq blokkiliut ataaseq ikkussinnaagipput.

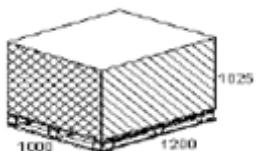
Taannali pitinnagu pisariaqarpoq nukissiuutitigut kabeli taarseqqaassasoq, tamatumunngalu atatillugu suliaq ingerlanneqarpoq. Pilersaarutip iluatsissinnaanissaanut arlallit apeqqutaapput.

Pilersaarut 3 mio. angullugu akeqartussaammat imminut akilersinnaassusaa misissorluar-neqarpoq akuerineqavitsigani. Annertusaaneq ullormut 4000 kg. –mik isumaqassaaq.

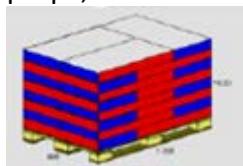
Ullumikkut pilersaarummilu periutsit.

*Ullumikkut periuseq nikerarpoq netto 380-580 kg karsersuarmi, containerimi.

*Inissamik annertuumik tigusisarpoq $1,230 \text{ m}^3$

*Periuseq nutaaq 600 kg netto aaliangersimasuuvoq. Inissamik annikinnerusumik tigusisarpoq $0,989 \text{ m}^3$

Uumatitsiviit: Kangaamiuni aalisartut Maniitsumi suliniutinut ilanngussinnaapput.

*Saarulliit uumatillugit bundgarniniit Maniitsumi tunisassiorfimmut nuunneqassapput.

Assiliaq: Bundgarnit amuarneqartut.

Bundgarninit saarulliit millugullugit umiarsuarmut

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Assiliaq: saarulliit millugulligit umiarsuarmut nuullugit

1) miarsuaq bundgarnit pisanik millugussisoq.

2) Kangaamiuni saarullinnik ukumi panersiivik.

*Panertitsiveqarput tamakkiisumik atorneqanngitsumik. Suli annertunerusumik atorneqarsinnaagaluarpoq.

*Ukioq kingulleq miss. saarulliit panertitat 7,5 tons nutaajullutik 35 tons.

*Ukioq kingulleq miss. qeeqqat qullukkat panertut 1,1 tons, nutaajullutik 7.5 tons

*Annertunerujussuarmik tunisassiarerusruppagut.

*Aasaanerani panertitsivik qanoq atorneqarsinnaava?

*Attartortillugu?

*Ammassannik panertitsineq?

*Neqinik panertitsineq?

*Allat?

Qalerallimmi? Kangaamiuni qalerallit eqqarsaatigalugit annerusumik iliuuseqarsinnaavugut

*2013-mi tunisat 70.000 kg 2014-mi tunisat 138.000 kg. Ukioq manna 2015 maannamut 33.000 kg, ukiarneratigut annertunerusunngorsinnaanerat ilimagineqarpoq.

Annertussutsimikkut aalaakkaasunik qaleraleqarpa?

Piniutitigut ikuussinnaaneq, ningittakkatigut, qarsorsat, amoorutit assigisaallu.

Kangaamiunit tunitsiviullunilu tunisassiorfik.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

---

16. *Jens Møller, Lilleholm Food ApS*

Ukiut 4 matuma siorna suliffeqarfik aallartippoq, siunertaralugu, "Kalaallit nerisassaataannik kalaallinut tunisassiussallutik".

Inini annikitsunnguani tunisassiorneq aallartippoq 2-nik sulisoqarluni.

Kangerlussuarmi ukiuunerani tunisassiorfik ingerlattarpaat. Ukioq mannalu umimmaat 700 pisiaralugit, sulili ikippallaarpuit.

Neqilerivik kusanarpoq tunisassiorneq uumasut nakorsaannit nakkutigineqartarpoq. Tunisassiaq uumasut nakorsaannit misissorneqarsimasariaqarpoq pisiniarfinni tuniniarneqassaguni. Uumasut nakorsaqarluni tunisassiorneq akisunerugaluarpoq pinngitsoorneqarsinnaanngilarli, pisiassaq peqqissutsimut ulorianartuussanngippat.

Napparsimaviit, utoqqaat illui neqinik uumasut nakorsaannit misissorneqarsimanngitsunik pisarisarput taakkuninngalu nerinermikkut napparsimalersimasunik tusarneq ajorput.

Umimmaat tunisassiarinerini inuit 10-t sulisorineqartarput, taakkulu saniatigut piniartut 16-it tunioraausuupput.

Umimmaat tiggaat taamaallaat spegepølse-nik tunisassiornermi atorneqarsinnaapput. Tiggak utoqqaq nerisai umimmaat minnerusut marluk nerisaattut annertutigisarput.

Kangerlussuarmi qeritsivik "Frysehuset" pisarisimavaat.

Napasoq: Tunisassiorfik iluatsittumik ingerlavooq. Saarulliit tarajortikkat tunisassiarineqarput. Sulisorineqarput inuit 6-8 aamma aalisartut 16-it tunisisarput.

KNI Pilersuisoq ilisimatitsisimavoq Napasumi pisiniarfip kaavilaartitai aatsaat taamak kingumut annertutigilersimasut Lilleholmip aallartereerneratigut, siuariaateqarsimasut. Napasumi illut marluk Lilleholmip pisarisimavai, iluarsaallugit suliaralugit taamaalilluni ilaqtariit marluk Napasumut utersinnaanissaat siunertaralugu.

Panertiterinissaq eqqarsaatigalugu aalisartut "illorsuaataat" tigunikuua. Pilersaarutigivaat saarullinnik panertunik annertunerusunik tunisassioriarlutik.

Maniitsumi 16-inik sulisoqarpoq. Tunisassiat nutaat tunisassiarineqarput. Saarulliit suaat tunisassiat Pilersuisumut, Pisiffimmut aamma Brugsenimut tunineqartarput, aammattaaq pølsenik aamma fiskekrikadellnik tunisassiorput.

Kapisillit pujortarpaat.

Neqit assiginngitsut panertut tunisassiarivaat, soorlu umimmaat, arferit puisillu.

Novemberimi pizza saqqummissaaq umimmaat neqaanik akulik. Ifforfimmik pissarsiorput pizzap iffiugassartaa pillugu, taamaalillugu pizza tamaat tunisassiarisinnaaniarlugu.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Periarfissat allat:

Saarullinnik panertiteriunnaarutta immaqa qeqquasanik panertiterilersinnaavugut. Aalisakkat igitassartat: Minkinik uumasuuteqarneq periarfissaasinjaavoq.

Kukkukuuqqat manniillu tunisassiarineqarsinnaanerat.

Kaasimaarunnaarluni akisussaaffimmik tigusinissaq pisariaqalerpoq. Pisisartut kissaataat politikerit tapersersugaat tassaassaaq siumukarneq.

Kangaamiuni Kangerlussuarmilu equaluit tunisassiarineqarsinnaapput, junip aamma julip qaammataani equalunnik Kangerlussuarmi tunioraanissamut soqutiginnittoqarnerluni? Tysklandimut Belgiamullu tunisassiassanik.

Apeqqutit:

Esra Rosing: Kangaamiuni tarajortikkanik tunisassiorsinnaanerpusi?

Jens Møller: Royal Greenlandilu isumaqatigiissinnaagutta taamaaliorssinnaavugut. RG-imik suleqatigiinneq mianersuuppara.

17. Hudson Greenland pillugu, Peter S.Olsen, Qeqqata Kommunia.

Qaqortorsuaq/White Mountain anorthosite project pillugu saqqummiunneqarpoq Namminersorlutik Oqartussat, Qeqqata Kommuniata Hudson Resourcesillu IBA-mik isumaqatigiissutaat 24. september 2015 atsiorneqarpoq.

IBA tassaavoq sunniutissat iluaqtissallu pillugit isumaqatigiissut. Anorthosite piliarneqartussaq atorneqartarpoq glasfiberiliornermi, qalipaatinik tunisassiornermi, plastikkiniq tunisassiornermi aamma aluminamik tunisassiornermi atorneqarsinnaalluni. Naatsorsuutigineqarpoq piaaneq 2017-imik aallartissasoq.

2017: 200.000 tons. 2017 kingorna piaaneq annertusiartussaaq.

Ukioq manna 2015 aqqusinniorneq ingerlanneqarpoq.

2016-imik aatsitassarsiorfissap sanaartorfigineqarnera nanginneqassaaq, sanaartornermi sulisorineqartussat 20-it missaat atorfissaqartinneqarput.

Naatsorsuutigineqarpoq nunaqavissut 10-t kiisalu avataanersut 10-t atorfinitssinnejassasut. Ilaatigut sanasut, mekanikerit, elektrikerit kiisalu allanik suliaqartussat pisariaqartinneqassapput

Pilersaarutaavoq sulisussat allallu pisariaqartitat angallatinik immakkut ingerlanneqartassasut. Pisariaqartitsineq naapertorlugu angallavigineqartassapput: Maniitsoq, Sisimiut, Kangerlussuaq, Itilleq aamma Kangaamiut.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiatit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Suliffiutillit assinngiinngitsut soorlu sanasut, innaallagisserisut, mekanikerit allallu Hudsonimik sullisisinnaanerminnik Qeqqata Kommunianiittut isumaqatigiissuteqarsinnaapput.

Aalisartut piniartullu sumiiffinni aatsitassasiorfiup qanittuaniiittut, soorlu Kangaamiuneersut, aalisakkanik allanillu nutaanik pilersuinissaminnik isumaqatigiissuteqarsinnaanerat IBA-imi ammatinneqarpoq.

Hudsonip aningaasaateqarfii:

Aningaasaateqarfiiit qinnuteqarfiusinnaasut siunertaraat sumiiffinni kulturimut tunngasut aallunneqarnissaannut, kiisalu timersornerup ingerlanneqarnerinut, tapersersuinermut.

Aningaasatigut kommunimut iluaqtissartai:

Anorthositsimik piiaaneq annermik Qeqqata Kommunianut suliffissaqartitsinkut akileraarutitigullu pitsasumik kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Aalisartut piniartullu kommunimilu inuussutissanik tuniniaasartut allat tunisinissaminnut periarfissinneqarnerisigut aningaasat kaaviaartut amerlisinneqassapput.

Apeqquitit:

Ole Kreutzmann: Qanoq innikkut aasakkut ukiukkulluunniit tunisassiorneq ingerlanneqartassanersoq?

Peter S. Olsen: Ukiut qammatini 9-ni piiaaneq ingerlanneqartassaaq, assartuisinnaanerup nalaani. Matoqqanerani atortut salinnejartartussaapput, sulisut ullut 14-kkaarlugit paarlaattassapput.

Aningaasaateqarfik Qeqqata Kommunianeernerusuunerusunit qinnuteqarfiusinnaussaaq kingusinnerusukkut qinnuteqarfiusinnaalissaq.

18. Sinersortaatit, Umiarsuit takornariartaatit v/Mads Skifte, Visit Greenland

Takornarialerinermi suliffimmik pilersitsineq oqimaassinnaavoq.

Umiarsuarnik takornariartaatilerineq/sinersortaatilerineq piuminartuuvoq, aamma piffissartornanngilaq. Aningaasarpassuit atornagit ingerlanneqarsinnaagami.

Umiarsuit takornariartaatit mikinerit amerliartortussaapput.

Tamanna peqquteqarpoq akitsuut annikillineqarmat.

Nunaqarfinnut talikkunik akitsummik akiliisussaanngillat taamaammat amerlanerit nunaqarfinnut tikittarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Ukioq 2015-imi takornariartaatit tikittut:

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Kangerlussuaq: Umiarsuit 45-t - Sisimiut: Umiarsuit 55-t - Maniitsoq: Umiarsuit 5-t - Nuuk: Umiarsuit 34-t.

Kangaamiut Kangerlussuup paavaniippoq. Umiarsuit suut qaugu tikissamaartut takussutissami takuneqarsinnaavoq, takussutissiaq nutarterneqartuaannartoq, alaatsinaanneqarsinnaavoq.
<http://corporate.greenland.com/en/cruise-greenland/>

Takornarissat pinngortitaq soqutigivaat. Kultur/piorsarsimassuseq pillugu sammisaqarneq, takusat "malugalugit/attorlugit".

Assersuutigalugu kalaalimineerniarfimmi qassutit panersikkat naamaneqarsinnaasut tamakkunnguilluunniit pingartittarpaat.

Pingaaruteqarpoq tikittoqarnissaanut piareersimaneq. Suleqatigiinnikkut aaqqissuussineq. Kangaamiormiunut neqeroorutigivara: Maanngaqqissinnaavunga maani Kangaamiuni pimoorullugu soqutiginnitoqarpat. Kangaamiut Tourism aggersarsinnaavarsinga tamanna periarfissaq neqeroorutigisinnaavara. Maniitsumeereerpunga aamma Maniitsumut uteqqissaanga qanoq ingerlanersut malinnaavigalugit. Umiarsuit talittartut assigiinngitsuupput. Umiarsuit mikinerusut amerlanerupput.

Kangaamiunut umiarsuaq 250-it tungaannut ilaasulik takornarialinnut naleqquppoq. Ilissinnut naleqqupput amerlasoorsuunngitsunik takornariallit.

Kangerlussuatsiaq taaneqartarpoq.

Lauritz Kreutzmann saaffiginninnikuovoq Kangerlussuatsiap ilaata itissusaata suli uuttortarneqarsimannngitsup uuttortarneqarnissaa siunertaralugu saaffiginnissutigalugu. Aalajangiisartunut saaffiginninnikuuvunga allagaqaasiolunga. Saaffiginnissut aalajangiisartunut apuunnikuovoq kingusinnerusukkut aalajangiiffigissavaat. Kangerlussuatsiaq neqitsiullugu Kangaamiunut aqquaartartut amerlinissaat siunertarineqarsinnaavoq.

Avammut nittarsaassineq pingaarutilerujussuuvoq.

Ilissi aallartissagussi suliaqareersunik suleqateqarnissarsi pingartorujussuuvoq.

19. Heliski Kangaamiut, Regine Petrusen

Heliski Kangaamiut ukiuni arlainngortuni ingerlappara. Heliskimut tunngatillugu ajornartorsiutaalerami tingerlaataannallit tikittalersut sisorarfissanik tigusisaleramik.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit ingerlanneqartumit imaqtarnilaq

---

Inunnut 6-inut naammattumik illuaraliornissaq pilersaarutigaarput. Piffissap heliskertitsinerup avataatigut kikkut atussavaat?

Suliaq ingerlavooq, akuersissut utaqqivarput. Akuerineqassagutta illuaraq sanassaaq. Unnusarfissap Kangerlussuatsiaamiinnissaq pilersaarutaavooq, maani ajornartorsiutaalerpoq illunik attartortarneq. Vandrehjemmeqalernissaq piumasaqaatigileramikku. Piffissaq heliskerfiusoq (saeson) naakkami aamma februarimi aatsaat paasisaratsigu qaugu aamma qassit sisorariat takkutissanersut. Heliskimut koncessionimik akuersissuteqartoqassappat ukiut 10 atuutissaaq, taava aningaaserivinni taarsigassarsiniarneq ajornannginnerulissaaq.

Apeqqutit oqaaseqatillu:

Barnabas Larsen: Upernaq Tateraat (innaq taateraat erniorfissuat) killinnguanut pillutik tingerlaataannallit tikittarput, uffa uagut tassunga qanilleequsaanngitsugut, tassa mianerigippuk, timmissat ineqarfissuarimmassuk.

Regine Petrusen: Illuaraq Kangerlussuatsimi pissarsiariqukku uannut attaveqaqqaarlutik tikittalissapput. Illuaraq Tasiusaq-miissaaq. Taamatut koncessionimik akuersissuteqarneq (*Namminersorlutik Oqartussanit nunamik atuisinnaanermut akuersissut*) atulerpat nunaqvissut nunamik tamassuminnga atuinerat eqqorneqartussaanngilaq.

Jens Meeraq Lyberth: Tingerlaataannallittaqq Appamiuni (*nunaqarfikoq Kangaamiut kujataaniittooq*) uninngasarput kissaviarsuit piaqqinerisa nalaani, nakkutigineqarnissaat inassutiginaqaaq.

Vittus Qujaukitsoq: Nunaminertanik akuersissuteqartarnermi nunaqvissut nunatanik atuisarnerat akornuserneqassanngilaq. Ukiuni arlalinni atuuttussamik nunaminertanik akuersissuteqarnermi peqquataavoq illuliussagaanni, soorlu bankimit taarsigassarsinissaq pisariaqalersinnaammat. Nunaminertamik pineqartumik soqutigisaqarsinnaasut tamamik tusarniaaffigineqartussaapput.

20. Adam Lyberth, Greenland Husky Expeditions

Adventureturisme. Kangaamiut aamma Maniitsoq. Ineriartortitsinissamut periarfissat eqqartorneqarnerat. The Journeyman Expedition, John Teaford.

Siullermik ukioq 2000 Ikkamiut (Hamborgerlandip -Sermersuut eqqaani) heliskertitsineq.

Qaqqarsuup Assaasat eqqaanni, Ski-touring aamma heliski filmilioorneq ullauni 14-ini uninngaafilerluni (camp).

Ukiut 20-t takornarialerisuvvunga, maannakkut Greenland Husky Expedition, ingerlappara. Aasaq ullauni 20-t Kangerlussuatsiamippugut, filmilioartartoq atuakkiortoq ilagalugu nuna immikkullarissoq ornillugu/najorniarlugu. Imaanngilarmi takornarissat tamarmik Ilulissanukarusuttut.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiusit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

- Adventure turisme: Kangerlussuatsiaq (Kangaamiut) piukkunnarpoq.
Inuit allarluinnaat Kangerlussuatsiaq ornittarpaat.(Ilulissiartunut sanilliullugu).
- Heliski aamma sisoraatit atorlugit takornariarneq, angalaarneq (ski-touring).
- Hut to hut ski-touring.
- Qajaq, Sermisiorneq,
- Innarsiorneq il.il.
- Sisoraaserluni illuaqqamiit illuaqqamut.
- Qajartuarluni, qajarissat Kangaamiuniit aallaaveqarlutik aallartassapput ornitassat (destinationer) assigiinngitsut ornillugit.
- Mini-cruise, angalaartitsineq angallatit akuerisat atorlugit.

Illuaqqat sisorarnermi atorsinnaasut pisariaqarput. Maani Kangaamiuni unnuiffissanik peqanngilagut. Taamaattumik unnuisarfimmik peqarnissaq pisariaqarpoq, Kangaamiunut tikinnermi tikilluaqqusinissamut piareersimasortariaqarluni (modtagelse).

Assersuutitut Arctic Umiaq Line Nuumminngaaniit Kangaamiunut uterlugulu, ilaaffigine-qarsinnaavoq. Imaluunniit Ilulissaniit Kangaamiunut uterlugulu.

Sooq taamak immakkut angallassissutitut RALip pigisai aamma inunniq angallassinissamut akuerisat, passengerbådit taama akisutigissappat?

Aqqut ataaseq 24.000 kr. suna tamatumunnga tunngaviua? Helikopter akikinneruler-nikuuvoq.

Kangerlussuatsiamit Maniitsup eqqaanut illuaqqat arlallit pilersittariaqarput. Takorluugarput tassaavoq (Kangerlussuatsiaamiittooq) Kangiusamiit aallaaveqartumik takornariartitsineq. Takornarissat eqqarsaatigalugit nunatsinni adventure guidessanik ilinniartitsineq pisariaqartinneqarpoq.

Sumi illuaqqiussaagut?

Suut eriagisassat sillimaffigissavagut?

Nalunaarusiaq maannakkut suliarineqarpoq.

Heliski koncession (nunaminertanik atuinissamik Namminersorlutik Oqartussanit akuersissuteqarneq) pisariaqarpoq. Umiatsiaat angisuut napparutillit Kangerlussuatsiamut uteqattaarlutik sisorartitsisartut maani nunaqartunut iluaqutaanngillat.

21. Ullormi 03.10.2015 pisut pillugit naliliineq

Tønnes Kreutzmann: Takornariaqarneq pillugu saqqummiisuni Mads Skiftep Kangaamiunut tikinnissaminik neqerooruteqarluni oqariartuuta maluginiarpara.

Mads Skifte: Siunnersuutiginiarpara suleriaqqinnissaq aqagu eqqartussagippot, Kangaamiut Tourism oqaloqatigalugu.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Barnabas Larsen: Aalisarneq pillugu Royal Greenlandip sulinermini aalisartut peqatigisariaqarpai. Suliassaqarpoq, soorlu:

- Suut pisariaqarpat tunisassiorfiup annertusarnissaanut?
- Uillut pillugit Inuutissarsiutut nutaatut SIP-ip eqqaasaa tapersorsornarpoq.
- Aningaasaateqarfiiit nunaqarfimmi atorsinnaasagut qinnuteqarfingineqarsinnaasut suuppat? Tamanna misissorneqarsinnaavoq. Aningaasaliisinhaasummi ujartornissaat pingaaruteqaaq.
- - Maani innuttaasut nammineq illunik pigisaqartut amerlanerupput. Atuarfik, katersortarfik, timersortarfik pigereerpagut, taakkunatigut atorluaaneq ingerlanneqarsinnaavoq.
- Suut nunaqarfitsinni piviusunngortinnejqarsinnaanersut misissugassaqqipoq.

Jens Meeraq Lyberth: Aalisarneq pillugu suleqatigiinnut aallartitsisoqarnissaa kissaatiginarpoq, suleqatigiit Nukissiorfinniit ilaqtariaqarlutik. Assersuutigalugu pingaartuuvoq tunisassiorfimmi innaallagiap qanoq annertutigisup atorfissaqartinnejqarnera paassisallugu.

Jakob Thomassen (Nukissiorfiit): Tunisassiorfiup innaallagiaq ullumikkut atorfissaqartitaa allisimavoq. Qanoq sakkortutigisumik pisaarsinnaanersugut misissorneqarpoq. Asiap misissuinera utaqeqarpoq Inngiup tasiata tungaanut imermik rørilinissaq eqqarsaatigalugu, imeq pitsaasoq tassanngaaniit aaneqarsinnaammatt.

Tunisassiorfiup tungaanut kabel innaallagissap aqqutaa amitsuararsuuvoq, sarfamik annertunerusumik pissarsiniaraanni kabelit marlunngortittariaqassapput. Aappaaguminngooq maskiina nutaaq pisaarineqassaaq, massakkut innaallagiaq amigalereermat suli misissuinermik ingerlatsisoqarpoq.

Vittus Qujaukitsoq: Tigussaanerusumik pilersaarutinik nassuaatit amigaataapput. Royal Greenlandip tunitsivia/tunisassiorfia maani qitiusorujussuuvoq.

- Aningaasat RG-mut atugassat qassiussappat? Innaallagiaq pillugu qanoq inissisimasoqarpa? Imeqarnermut tunngasut qanoq inissisimappat?
- Talittarfimmut tungasut. Aningaasaqarnermut tunngasortai paassisutissat pisariaqarput.
  - Tunitsivimmut tunngatillugu nunaqarfinnut / nunaqarfinniit assartuineq apeqqutaasorujussuuvoq
  - Illorput 2100-ip aaqqissorneqarnera nunaqarfinnut tulluanngitsoq assigiinngitsunit arlaleriarlugu maannamut tusartarpaa
  - Takornariaqarnermik inerisaanissamut tunngasut taagorneqartut soqtiginarput.

Taakkua pingaaruteqartut eqqaaneqartut tusaavakka.

Ole Kreutzmann: Illorput 2100-mut aningaasalersueriaaseq pinerullugu eqqaavara, aningaasalersueriaaseq atorneqartoq allanngortinnejqanngippat iliuuseq ajorami.

Barnabas Larsen: Nalliuutuni inuit marloriaatinngortarput (**Kangaamiunut angallanneq / tikittartut pillugit paasiniarlugu**).

- Ilinniarsimasut maanga uterusukkaluarlutik oqaatigisarpaat, qularnangilaq suliffissaqalernikkut utersinnaanngussasut.
- Atuarfik ataasiinnaq maani nalitoorujussuuvoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniaq

- Nunaqarfik eqqissisimasoq. Ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmik inissiiffissatut Kangaamiut piukkunnarpooq.

Gedion Lyberth: Nukissiorfinnut allakkiortoqartariaqarpoq paasissutissanik imatut pilersaaruteqartoqartoq. Anguniakkavut paasisariaqarpaat. Nukissiorfiit utaqqiinnarnagit.

Jens Meeraq Lyberth: Isumasioqatigiinneq naammassippat ingerlateqqiinissaq pingaaruteqarpoq. Maki Seaweedip fabrikkikoq panersivittut atorneqarsinnaasoq soqutigivaa. Aningaasarpassuit atunngikkaluarlugit pilersitsineq eqqarsaatigineqarluni, ilaatigut soqutigaluguttaaq saarulliit niaqui panertut piumaneqartorujussuusut.

Tønnes Kreutzmann: Pissutsit pisussat utaqqiinnangikkaluarlugit nunaqarfimmut asanninneq aallaavigalugu, iliuuseqartoqarsinnaavoq.

- Uagut maani aamma pilliuteqarnissarput, suliniuteqarnissarput pisariaqarpoq. Soorlu kissaatigineqartoq talittarfik nutaaq pimoorullugu anguniartariaqarluni. Suunuku aporfitt piusimasut ukiut 30-it ingerlasimaneranni talittarfip piviusunngortinnejarsimanningeranut?
- Nammineq qanoq iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq.

Ullup naanera:

Malitassaq malillugu kinguaattuulaarlarluta saqqummiussat soqutiginartut tusareerlugit ullumikkut taamaatippugut. Aqagu pisussaapput naalagiaqatigiinneq qulinut, aallarteeqqissallatalu nal. 11:30.

Inuussutissarsiutit pillugit seminareqarneq, sapaat ulloq 4.oktober 2015

22. Eqimattanik pilersitsineq.

Eqimattat pilersinnejartut:

- **Eqimattaq 1) Aalisarneq pillugu suleqatigijit**
- **Eqimattaq 2) Takornariaqarneq pillugu suleqatigijit**
- **Eqimattaq 3) Nunami suliffiit pillugit suleqatigijit**
- **Eqimattaq 4) Inuussutissarsiutit nutaat pillugit suleqatigijit.**

23. Aalisarneq pillugu eqimattap saqqummiinera

- Aalisarneq pillugu suleqatigiinnik pilersitsisoqarnissaa eqimattamiit kissaatigineqarpoq. Ilasortaassallutik Royal Greenland, Kangaamiuni Aalisartut Peqatigiinnit, Nunaqarfimmi Aqutsisunit inuttaqartussamik.
- Suleqatigijit kisitsisinik saqqummiissapput, ullumikkut angusat, aamma killilersuisoqanngitsuuppat anguneqarsinnaasut. Suleqqinnissamut tunngavissatik suliarissavat.

• **Aalisarneq/tunisassiorneq siuarsarniarlugu misissugassatut kissaatigisat:**

- ☒ Royal Greenland-ip tunitsiviani annertusaaneq – qanoq?
- ☒ Assartuineq, nunaqarfinnut assartuutit ullumikkut siunissamilu inissisimanerat
- ☒ Upernaakkut/aasakkut aalisartut tunitsivissaannik umiarsualineq

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniaq

- ☒ Suliffissuit puttasut (umiarsuit tunisassiorfittallit, suliareqqiisartut)
- ☒ Tarajorterinerup ingerlanneqarnissaa
- ☒ Innaallagissamik imermillu naammattumik pilersuineq
- ☒ Lilleholm-ip Kangaamiuni tunisassiorfimmik pilersitsisinnaanera, piniakkanittaaq tunisisinnaaneq eqqarsaatigalugu
- ☒ Qeqqussat, immap naasuinik panertitsivik
- ☒ Qeritsivik piniartunut iluaqutaasussaq
- ☒ Innaallagissamut akeq sinerissami tunisassiorfinnut allanut unammillersinnaasoq.

24.Takornariaqarneq pillugu suleqatigiit saqqummiussaat

Peqataasut: Tina Jensen, Adam Lyberth, Mads Skifte, Regine Petrussen, Elisabeth Petrussen Rosing, Margrethe Lyberth, Peter Rosing

Sammineqartut:

Qeqqata Kommuniani takornariaqarnermi siuarsanissaq tunngavigalugu Kangaamiuni anguniagassat siunniunneqartullu.

Kangerlussuatsiap takornariaqarfittut atorneqarnissaa:

- Umiarsuit takornarissanik ilaasullit Kangaamiormiumik, Kangerlussuatsiap oqaluttuassartaanik ilisimasalimmik oqaluttuartussamik ilalerneqartarnissaat.
- Kangerlussuatsiap oqaluttuassartaata allanneqarnissaa kissaatigineqarpoq kalaallisut, qallunaatut tuluttullu
- Sumiiffit assigiinngitsut nalunaarsorlugit, soorlu: Illut, Nuuat (Aapakuup nunaqarfingisimasai). Suliarinnittussaq Adam Lyberth
- Allaaserineqartussatut kissaatit:
  - Kangiusaq,
  - Tasiusaq,
  - Illut nuuat(apakuup nunaa)
  - Taateraat sermia,
  - Sermitsiaq il.il.

Kangaamiuni takornarianik misigisaqartitsinissamik suliniut

Suliarinnittussaq: Elisabeth Petrussen Rosing

Kangaamiut eqqaat qangaaniilli tusamaasaavoq piniagassalissusoq taamaattumillu ilaqtariit piliniartarput. Takornarissanut tamatuma kulturip aaqqissuussamik misigisaqartitsiniarluni ineriatortinneqarsinnaanera takorloorneqarpoq.

- Piniariarnerit, soorlu puisinniarnerit, niisanniarnerit il.il.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

- Aallaarsimaarnerit, soorlu eqalunniarnerit, aalisakkanik panertitsinerit il.il.
- Kangerlussuarmi tuttunniarluni, umimmanniarluni panertulisarnerit takornarissanik misigisaqartitsisarnissaq siunertaralugu – aallaarsimaqatigalugit.

Kangaamiut illoqarfiani takornarissanut neqoroorutigineqarsinnaasut

Suliarinnittussat:

- Kalattoortartut, qilaatersortartut, erinarsoqatigiit takornarissanut takutitsisarnissaat il.il.
- Kaffisortitsinerit, kiisalu kalaallisut takornarissanut atortillugit assilisittarnerit, taamatullu takornarissat angutit qaqortumaartut kamilerlutik. Allanik aamma ilaneqarsinnaapput.
- Suliniarinnittussat: Elisabeth Petrusen Rosing, Kangaamiut Tourism
- Kangaamiut Katersugaasiviat, oqaluffik, utoqqaat illuat

Suleqatigiissitap Qeqqata Kommunianut kissaatigaa:

- Umiarsuarnut tikittoqarnissaanut piareersarneq aamma takornarianut sullissinermut pikkorissartitsinissaq Kangaamiuni, aaqqissuisussaq/ataqatigiissaarisussaq Lauritz Kreutzmann, Arctic Circle Business, Maniitsoq

25. Nunami Sulliviit pillugit suleqatigiit saqqummiutaat.

Gruppimi suleqatigiit: Karl Peter Tønnesen, Gabriel Petrusen, Ole Kreutzmann, Ulloriaq Kristiansen, Ulrik Lyberth, Efraim Olsen, Jørgen Skov Nielsen. Allatsi: Louisannguaq Rosing

Saqqummiisoq: Efraim Olsen, isumaqatigiissutigineqarpoq gruppimi ilaasuttaaq saqqummeeqataasinnaasut.

Saqqummiutassaq:

- Nunami sulliviit pillugit avaqqunneqarsinnaanngilaq sullivik Royal Greenland nunami sulliviutillit suleqatigalugit aningaaasaliisoqartariaqalersoq. Anguniagaq politikkikut nunaqarfinnut annguttariaqalerpoq kammalaatersortoqaranit.
- Allaffikoq B ? eqqarsaatigalugu Pilersuisup nammineerluni katerisimaartarfissatut nutarsarneqarnissaa isumagisariaqarpaa.
- Pilersuisumit qaammatini tullerni suliassanik takkuttoqassasoq sulisullu ataatsimik ilasussaasut oqaatigineqarpoq.
- Nukissiorfiit, aalisakkerivik, ippasaq saqqummiunneqartoq, eqqarsaatigalugu isumasioqatigiinneq naammassippat allagaqartoqarnissaa kissaatiginarpoq, suliap sukkanerusumik ingerlalernissaa kissaatigineqarmat. Atuisuttaaq namminneq allagaqartarnissaat kissaatigineqarpoq.
- Royal Greenland eqqarsaatigalugu pisuuteqattaaruusaarneq qaangerneqartariaqarpoq, RG Nukissiorfiillu eqqarsaatigineqarpoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

- Piareersarfik Inuuusuttut sulliviugallarmat iluaqutaanikooqaaq, taannalu utersigineqarpoq. Maniitsumi Pilersitsivik ingerlanneqarpoq, taamatut Kangaamiuni Piareersarfiput ingerlalernissa siunniunneqarpoq.
- Nukissiuutit allat eqqarsaatigalugit pinngitsoorani nunaqarfimmi nassaariniartariaqarput mingutsitsinngitsunik sarfaliornerit, soorlu anorip nukinganik, tinitarneq ultitarneq iluaqtigalugit, kiisalu seqineq (solceller).
- Saqqummiunneqartut suliffinnik aallartitsinarneq, kiisalu (Bygdepulje) qinnuteqarfiusinnaasut, kommunimut saqqummiunneqarpata Nunaqarfimmi Aqutsisunit nunaqqatigiinnut tusarliunneqarnissaat suleqatigiinnit siunnersuutigineqarpoq.
- Nunaqarfimmi Aqutsisut kiisalu aalisartut peqatigii ataatsimoorlutik RG qeritsiveqarnermut sarfalersuinermullu tunngatillugu qinnutigalugu allagaqaasiornissaat kissaatigineqarpoq.
- Jørgen Urnep fabrikkikuata isaterneqarsinnaaneranut tunngatillugu Qeqqata Kommuniani Erhvervsrådi attavigineqarsinnaavoq, taassuma Landsretimut paasiniagassanngorlugu kina piginnittuunersoq paasiniarlugu.

26. Inuussutissarsiuutit nutaat pillugit suleqatigiit saqqummiinerat

Jens Møller, Tønnes Kreutzmann, Flavia Lyberth, Ado Goliathsen, Jakob Thomassen, Noah Felimonsen. Allattaavoq Lauritz Kreutzmann.

- Pisortat suliffeqarfitik aqqutigalugit killinersuinertik qaangertariaqarpaat, suliffiutaat eqqarsaatigineqartut RAL, RG, Nukissiorfiit -piareeqqanerarluni nalunaartoq.
- RAL-ip paasisariaqalerpa nunaqarfimmut aamma tunisassiornermut pingaaruteqarnini.
- Nukissiuutit minguitsut Kangaamiuni aallartinneqarsinnaapput solceller, anorisaitit allallu tunisassiorneq akikinnerusunngortinniarlugu atorneqarsinnaasut. Tamakkumi ullutsinni nunarsuarmioqatisinnit atorneqalerlaluttuinnartut malinnaaniarfingineqartariaqarput.
- Unnusarfik namminersortup Kangaamiuni ingerlanneqarsinnaanera misissugassaqippoq. Akilersinnaanngitsutut isigineqartarpooq, atuined killeqarpallaarmat. Unnusarfik soorlu ilinniartunit inigineqarsinnaavoq, atuartut atuanngiffiani atorlugu.
Ilinniartitsissutigineqarsinnaapput:
  - Kalaallisut oqalunneq ilinniarlugu, oqqarluuterpassuusartut ikilisarniarlugin.
  - Sananermut il. il. tunngasunik pikkorissarneq Kangaamiuni ingerlallugu
  - Pikkorissartitsinerit allat ingerlanneqarsinnaapput erinarsorneq, motoorilerineq il. il.
- ***Qeqquasanik tunisassiorneq:***
Aalisartut tunissiortut pimoorullugu suleqatigiinnerat siuariartortooq taperserluarneqartariaqarpoq.
  - Eqqusattaaq, tunisassiarineqarsinnaanerat misissorneqarsinnaavoq.
  - Maannakkut tunisassiaanngitsut allat taaneqartut saniatigut
  - Angusassaaq nunaqarfimmut pitsaanerusoq anguniarlugu tunisassiortut pioreersut suleqatigiinnerat ingerlallaqunarpooq, sianigaluguli unammilleqatigiinnerup akornusiinnginnissaa.
  - Nunaqarfik Kangaamiut eqqisisimanartorujussuuvooq, taamaammat ulloq unnuarlu inuusuttunut ineqartitsiffiusinnaasup pilersinnissaa eqqarsaatigineqarsinnaavoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

- Aaqqissuussaanerusumik nassunniq niuerneq. Maani suliarisarpaat, avataanili sanaluttartut pileringisorujussuuat, iluaqutaasinnaapput.

Igitat atoqqissinnaasut:

- Tamakku iluatinnartut eqqaavimmi nassaarineqarsinnaapput, soorlu saviminermik.
- Igitsinnagit katersorneqarsinnaapput, iginneqareerpat inatsisitigut atuuttutigut katersiniarneq ajornakusoortinneqarmat.
- Motoorit atortui eqqaaginnartigit iluatinnartortaat piliarneqarsinnaammata, iluaqutigalugillu.
- Aamma allat igitat atoqqinnejqarsinnaasut misissussallugit periarfissaqassaqaq.
- **Igitanik aserorterinissamut pikkorissarneq.** Igitat initoorujussuanngortarput, aserortinneqassappatali sianigisassat arlalissuusut nalunngeqaarput, igitat ilaat mianersunneqartariaqarmata, taamaaliussagaanni pikkorissaqqaarneq pisariaqarpoq.

Nunani allani illoqarfimmik Kangaamiut ikinnguteqarsinnaapput:

- Nunani Islandimi, Savalimmiuni, Danmarkimiluunni periarfissaqqaqaaq
- Kingunerisinnaavai avammut attaveqarnerup ammarnerusinnaanera, taamalu meeqqaniit iniusuttunut kulturikkut Kangaamiormiunut iluaqutaasoq, kiisalu minnerunngitsumik inuussutissarsiornikkut iluaqutaasinnaammata nalunnanngeqaaq. Eqqaasigu aningaasaateqarfik NORA.
- **Amminik suliffik:**
Ammit suliarineqartussatut eqqarsaatigineqartut:
Puisit amii – tuttut amii – umimmaat amii – ukallit amii.
Ammit qiviuiakkat/meqquiakkat atorneqarsinnaaneri misissortariaqarput, ilimanarmat atorfissarpassuaqartut.

Kikkulluunniit tunisisinnaatillugit – inigisinhaavaat unnuisarfik.

Annertuumik eqqarsarneq:

- Imermik *tunisassiorneq /puilasumit* annertuumik pissarsisoqarsinnaavoq. Sikuneq ajortumiippugut, tunisassianik assartuinique ukioq naavillugu ingerlasinnaavoq.
- Aammattaaq iluliaararpassuaateqarpugut kangerlunni marlunni, peqataaffigineqarsinnaanerpa erngup minguitsup nunaqarfimmi tunisassiarinissaa?
- **Misissugassaqqipputtaaq:** Kuannit tunisassiarineqarsinnaanerat.
- **Aatsitassalerisut Kangaamiunut qanittumiittut atorluarlugit.**
Pisiassaannik nerisassanik nunatta pissaritaanik nutaanik *pajunneq aaqqissugaasoq* - annertoorsunngilaq iluaqutaasorli. Tassunga ilanngullugu suli periarfissanik allanik misissuineq, Kangerlussuarmi aatsitassalerilersunut qanittunnguuvugut.
- **Kangaamiormiut pikkorissarpagut:**
Qaartiterineq, motoorilinnik ingerlatsineq il. il. aatsitassarsiortuni sulilernissamut iluaqutaasinnaasut.

Isumasioqatigiinnerup naammassilernerani naliliinerit

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Jens Meeraq Lyberth, Kangaamiuni aalisartut piniartullu peqatigii:

Naliliineq: Aalisarneq pillugu sulinissami suleqatigiittussanik pilersitsisoqapallannissa
kissaatigivaa. Qaqguu kissaatit piviusungungussappat?
Suleqatigiit sulipallattariaqarput angusaqarniarneq pingaartinnerullugu.

Ulrik Lyberth, SIP. Naliliivoq. Isumasioqatigiinnermi oqaatigineqartut siamasissorujussuusut.
Namminersorlutik Oqartussaniit, Kommunimiit allaniillu.

Kangaamiuni SIP neriuppoq isumasioqatigiinnermi eqqartorneqartut sulisartoqarnermut
iluaqtaalerumaartut. Aalisarneq tunisassiorneq nunaqarfipu “uummataa” innaallagissamut
imermullu tunngasut paasilluarneqarnerlutik anguniarneqarnissaat kissaatigivaa.

Kangaamiut Tourism v/ Elisabeth P. Rosing. Naliliivoq. Peqatigiiffiup ingerlatani nangillugit
ingerlatissagai oqaatigivaa, takornariaqarnerullu, nunaqarfik siunissarissaartoq
oqaatigalugu.

Sanasut Entreprise v/ Ole Kreutzmann: Naatsumik oqaatigalugu iluarisimaarpaa pisortallu
ikioqatigiinnikkut suleqatigiinnissaq neriuutigalugu, killiffissarsiuisoqassorlu
kissaatigalugu. Neriuutigalugu isumasioqatigiinnerit akulikinnerusumik
ingerlanneqartassasut. Timalersorneqarnissaat neriuppoq. Isumasioqatigiinneq
pissarsiffigilluarparput.

Lisalaat ApS, Esra Rosing. Isumasioqatigiinneq kinguneqallaqullugu eqqaavaa
Naalakkersuisullu maaniinnerini maani ajornartorsiutit paasillaqullugit oqaatigalugu.
Atugarissaarneq tamatta angusariaqarparput.

Pisiniarfeeraq v/ Peter Rosing. Isumasioqatigiinnut taamaattumut aatsaat ilaagami
nuannarinerarpaa, ullunilu taakkunani pissarsilluarnerarluni.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq, Karl Kristian Kruse:
Royal Greenland aktieselskabiugami selskabip siulersuisisa anguniagassat
aalajangersaaffigisarpaat.

Selskabit anguniagaanni aasaq saqqummiuneqartuni Kangaamiut sallit ilaginngilaat.

Maluginiarpaa Kangaamiuni aalisartut qaqissinnaasaat annertoorujussuugaluartoq. Royal
Greenland annertusaanissamut piumangippat allat suleqatigalugit
periarfissarsiorsinnaaneq Kangaamiormiunit eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Nunaqarfimmuit
(kikkulluunniit) suliffeqarfimmik namminneq pilersitsisinnaapput.

Nammineq illiuseqarnissaq kaammattuutigissavarput.

Suut periarfissaappat, suut aporfipappat? Pisussaavugut Naalakkersuisunut apuussilluta
ingerlatissallugu.

Isumasioqatigiinnerup takutippaa ullumi sumut killittugut! Suut anguniassavagut!

Oqartussat allallu suleqatigiissapput.

Kangaamiuni tunitsivik aalisartut tunisinnaasaannik killiliivoq.

Royal Greenlandip ineriertortitsisinnaanera killeqarpoq.

Aalisartut pisinnaasaat atorluassagutsigu periarfissat allat pisariaqarpagut.

Oqaaseqartut:

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiusitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Peter Kreutzmann, RG Kangaamiut: Saarullinnik uumasunik maanga aallertoqalernissaa aasaanerani pilersaarutaavoq.

Jens Meeraq Lyberth: Umiarsualiinissamik qinnuteqartalaraluarpugut Naalakkersuisoqarfimmiit itigartitaasarpugut. Assartuineq aamma RG-p ajornartippaa. Saarullinnik uumatillugit milluaaneq Maniitsormiunulluunniit amigarroq. Angallataanerusut Maniitsumut Nuummulluunniit tunisiartortarput. Nukissiorfiup nukittunerusumik pisinnaanerunissaa pisariaqarpoq RG annertusaassappat. Royal Arctic Linep nunaqarfinnut umiarsuassai atulerpata ullut 22-ikkaalernissaat tusarnikuuarput. Ataqatigiissaarisoqarnissaa perusunnartorujussuuvoq.

Gedion Lyberth: Lilleholmip Kangaamiuni pilersitsinissaa isumaqarpunga pisariaqartoq.

Peter Kreutzmann: RG-mi suliniutit ingerlapput. Titartagartaalu. Inissaq apeqquataanermik. Aalisagaq innarlernagu inissarujussuaq tigusarpaa. Taamaammat inissaq apeqquataasorujussuuvoq.

Barnabas Larsen: Talittarfik nutaaq pingaartorujussuuvoq. Suliffissuit puttasut Naalakkersuisoq Karl Kristian Kruse-p eqqaasai aamma umiarsualiisinnnaaneq, erseqqinnerusumik paaserusunnarput. RG-p alliliinissaa uaneralaanngumiinngilaq.

Esra Rosing: Saarullinnik tarajorterineq maani iluaquterujussuanngorsinnaavoq. Tamanna anguniaraanni pitsaanerpaaajussaaq.

Jørgen Olsen: RG umiarsualiisinnnaavoq, aamma assartuisinnaavoq, qullersaqarfia akuersissummik qinnuteqarsinnaavoq.

John Petrusen: Kangaamiut akunnaatsorujussuuvoq. Assartuinermut inissisimaffippit sinerissap qeqqani inissisimavooq. Nipiliutigisariaqarpoq. Kangaamiut imermik pitsasumik amigaateqartoqarunnaassaaq attaviliisoqarpat.

Barnabas Larsen: Ukiut maannakkut atukkavut aalisakkanik pilissuuvoq. Atorluartigit. Tammakariaannaapput, angallatit umiatsiaaqqanik anginerusut pisariaqarput. Ukiakkut/ukiukkut panertitsineq suli annertunerusinnaavoq. Aalisakkat tisariikkat tunisassiat tunisassiarineqarsinnaapput. Umiarsualiisinnnaaneq pimoorullugu misisorseqartariaqarpoq. Talittarfissaq pingaaruteqartorujussuuvoq nunaqarfimmut. Suliffissuit puttasut, namminneq imermik innaallagissamillu pilersussapput.

Jørgen Olsen: Napasumi tunisassiornermk pilersitsisoqarmat taperneqarput. Kangaamiuni tunitsiveqarneq pillugu ajornartorsiutit pillugit kommunalbestyrelsi ataatsimut saaffiginnissuteqarnikuva? Qanoq massakkut ingerlatsivugut, qanoq iliorusuppugut? Ataatsimoorlusi suleqatigiittariaqarpsi. Suliffissuit puttasut = tunisassiorneq tamakkiisoq, aamma tassaniilluni suliareqqiisarfik. Assersuutigalugu filetinngorlugit tunisassiorneq.

Assartuisinnaaneq pillugu periarfissaavoq omladningstilladelse. RG-p qullersaqarfia Naalakkersuisunut qinnuteqarpat pissutsit apeqquataillugit isummerfigineqarluni akuerineqarsinnaavoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

John Petrusen: Qeritsiviup imarniartarnera ajornartorsiutaavoq. Ukiuti saarullit panertitat ataatsimut puuginnariarlugit allamut nassiuunneqartarpuit. Maani poortuvimmik pilersitsisoqartuuppat pitsaassuseq/kvalitet pitsaasoq anguneqassaaq.

Jørgen Olsen: Aperineratigut paassisutissiisutigineqarpoq RG-mi sulisut 7-isut aalisarfiulluarnerata nalaani 13-it sulisorineqartartut.

Barnabas Larsen: Tunisat amerlippata sulisut amerlissapput. Suliareqqiineq maani amigaataavoq. Qeritsivik maannakkut atortoq qanoq atorluarneqarnerusinnaava?

Jens Meeraq Lyberth. RG-ip Kangaamiunut suleqatigiinnera ajunngilaq. RG-ip qullersaqarfianut saaffiginnissutigut qatangiinnartinneqartarpuit. Maani nunaqarfip iluani aalisakkerivik/aalisartut suleqatigiinnerput ajunngilaq.

**Inuussutissarsiornermut, Suliffeqarnermut, Niuernermut Nunanullu Allanut
Naalakkersuisoq Vittus Qujaukitsoq**

Isumasioqatigiinnerit Nunaqarfimmi Aqutsisut namminneq aaqqissortagaat akuttupput. Nunaqarfip inuerukkiartornera killilerniarlugu isumasioqatigiiuttoqarpoq. Ukiut 10-20-t ingerlanerini Kangaamiut 230-nik inukilleriarsimavoq.

Inuutissarsiornikkut periarfissat killeqarnerat pissutigalugu Kangaamiut inukilliartorpoq.

Tunitsiveqarnermut aningaasaleeqataarusuppugut

Qaqugu pissava? Qanoq annertutigisumik?

Royal Greenlandip, Royal Arctic Linep aamma Nukissiorfiit ersarissumik oqariartuuteqarsimannnginnerat piginnituulluni ajuusaarnarpoq.

Talittarfik umiarsuit taliffigisinnasaat eqqartorneqarpoq pilersinneqartariaqartoq. Isumasioqatigiinnermi inuutissarsiuutit pineqarnerat pissusissamisoortutut nalilerpara.

Kisianni: Nunaqarfip siuarsarneqarnissaq eqqarsaatigalugu illut inigineqanngitsut qassiuppat? Tuniniarneqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu.

Kuuffeqarnikkut (kloak), eqqaaveqarnikkut, nunaqarfinni inerisarneqarnissaat siornali sammineqarput Ilulissani nunaqarfiiit pillugit ataatsimeersuarnermi. Kangaamiuni nunaqarfimmi aqutsisuniit kommunimut ersarissumik piumasarisariaqarparsi tassuuna inerisaasoqarnissaat.

Takornarissat piumasarivaat saligaatsuuunissaq. Illut qalipannissaat pissusissamisuussaaq. Suliffissaqartitsiniarluni illut aserfallassimasut inuusuttunut suliassaqartitsiviusinnaavoq.

Peqatigiiffeqarnikkut, meeqqat, timersornikkut suliniarnerit paassisutissat amigaatigaakka.

Nunaqarfik peqqissoq pilersinneqassappat timersortarfeeraqarpoq atorluarneqarsinnaasumik, peqqissutsikkut Kangaamiormiut qanoq inissisimanerat ilisimasaqarfiginngilara, kisiannili paaserusullugu imigassaaq ikiaroornartorlu qanoq atorneqartigiva? Sunaana nunaqarfip unittooqqassutigigaa?

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqarniliaq

Meeqqanut inuusuttunullu ulloq unnuarlu Kangaamiuni eqqissimasumi inissiisinnaaneq iluatinnartutut soqutigalugu tiguaa susassaqartunullu Naalakkersuisoqatiminngut apuutissallugu neriorsuutigalugu.

Kissaatit matumani saqqummiunneqartut pillugit periarfissanik ujartuumaarpugut, peqataajumaarpugut.

Royal Greenland, Kangaamiut, Peter Kreutzmann: Paasiniaqqitassani allattorsimallugit oqaatigivaa allattukkanilu pisortarisaminut ingerlateqqissanerarlugit neriorsuivoq, sulinissannut suli kajumissuseqarnerulerpunga.

Lilleholm Food ApS, Jens Møller: Isumasioqatigiinnermi pissutsinik paasinnilluarluni oqaatigivaa. Lilleholm Kangaamiuni pilersitsisinnaavoq, tamanna aningaasatigut nammassinnaasoq paasinarsissappat.

Tunisassiassat amigaatigisatik Kangaamiuni piniartunit ilaatigut aasinnaassangavai. Pingaartumik arferit, puisit tuttullu amigaatigisarnerarpai. Ajoqutaasut / aporfiiit kisiisa pinnagit aammali periarfissat atorneqarsinnaasut misissorneqartariaqarmata oqaatigaa.

Suleqatigiimmi gruppimi oqallinnerni paarnanik, kuannnik syltetøj, marmeladinik sanasoqarluarsinnaasoq eqqaaneqarpoq. Pisiniarfinni qallunaat tamakkuninnga tunisassiaat tamaasa pisiassaapput, naak-una kalaalit tunisassiaat!

Soorlu nersussuup neqaanit suppaliaq taarsiullugu umimmaap neqaanit suppe-liaq ajussanngikkaluqaqaaq.

Hudson Resources, Peter Olsen & Gedion Lyberth Nunaqarfimmi Aqutsisunut assimik tunissuteqarput. Asseq tassa Kangerlussuup ilaani Hudson Resourcesip piiaaffigiligassaa.

Mads Skifte, Visit Greenland, Suliassat tigussaasut aallartinniarlik. Ukioq ataaseq qaangiuppat nalileqqillugu suliat sumut killinersut.

Regine Petrusen. Kangerlussuatsiami unnuisarfimmik pilersaarut suliaq ingerlavooq.

Adam Lyberth. Qujavoq isumasioqatigiinnermut, takusinnaavaa siunertaqarluartoq. Naalakkersuisut takornariaqarnermut pitsasumik politikkeqarput, aamma isumaqarpoq Qeqqata Kommuniani kommunalbestyrelse aatsaat taamak pikkoritsigisunik takornariaqarnermut tunngatillugu ilaasortaqartoq.

Gedion Lyberth, borgmesterip tullia: Oqaatigivaa nuannertuaannartoq innuttaasut tikillugit oqalliseqatigiinneq. Killiffiit aamma siunissamut takorluukkat tusarlugit. Qitiusupilussuuvoq Kangaamiut tikikkuminartuunissa:

- 1) Helistop
- 2) Talittarfik

Taakkua tunngavigalugit Kangaamiuni inuutissarsiorneq ineriertulersinnaavoq. Kangaamiuni aalisarneq qitiusupilussuuvoq. Royal Greenlandip Kangaamiuni pilersaaruteqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsiuutit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq

Takornarialerisut namminersortut pilersaarutaat/takorluugaat tusarluarnarput.

Suliniuitit arlaqarput Naalakkersuisunut, kommunimut, Royal Greenlandimut, RAL-imut aamma Nukissiorfimmut tunngassuteqartut.

Siunnersuutigivaa ataqtigiissaarisunik sulisoqassasoq, aammalu Nunaqarfimmi Aqutsisut ataatsimiinnerit tamaasa isumasioqatigiinnerup kingunerisaanik naliliisassasut.

Naalakkersuisunut qujavoq Kangaamiuniissinnaammata isumasioqatigiinnermi peqataallutik.

Tønnes Kreutzmann, Nunaqarfinni Aqutsisut siulittaasuat: Aalisartut tunitsiveqarnerannut tunngasut tusaalluarpagut.

Suliassat suuppat?

Qaqugu?

Kikkunnit suliarineqassappat?

Ilumoopoq Kangerlussuatsiaq takornariaqarfissuusinnaavoq upernaakkut, aasamilu takornariaqarnermi aningasarsiornermut pingaaruteqarlualersinnaavoq.

Isumasioqatigiinnermi oqariartuutigut ilumut eqqortuusut naqissuserniarpaa, Kangaamiunimi inukillisimavugut. Inukillisimaneq tamanna marloriaammik uatsinnut tuttarpoq. Sulisinnaasut amigaatiginerisigut.

Royal Greenlandip pisortaqarfianit Kangaamiuni tunitsiviup pilersaaruteqarfingineqarneranut paasissutissat amigaatigivagut. Suniarnerlutik erseqqinnerusumik nalunaaruteqarnissaat pisariaqartipparput.

**Isumasioqatigiinnermi aqutsisup oqallinnernut kusanartunut qujassuteqarluni
isumasioqatigiinneq naggaserpaa.**

Kangerlussuatsiamut ingerlaneq.

Ataasinngorneq 05. okt. peqataasunit inuit 12 Kangerlussuatsiamut angalapput, ilaatigut peqataasut ilaat kangerlummut tassunga pilersaaruteqareermata, ilimagineqarmallu siunissami takornariaqarnerup tungaatigut kangerluk taanna tusarsaallualerumaartoq.

Kangerluk nunatsinni kangerlunnut allanut naleqqiullugu immikkuullarissuuvoq qaqqamigut, sermeqarnermigut aasamilu naggorilluinnarnermigut, oqaluttuassarpassuaqarnermigullu. 100 km-nik takitigaaq qinngualu tikivillugu ilummukarfingineqarsinnaalluni.

Ukiut arlinngorput Kangerlussuatsiap qaqqai helikopteri aamma immakkut angallatit angallatigalugit upernarnerani sisorariarfingineqartarlutik.

Umiarsuit takornarianik angallassisut ukiuni arlinngortuni kangerluk pulajualernikuugaat Kangaamiormiut nalunngeqaat, tamatuma uppernarsarpaa kangerluk takornarissanut soqtiginaateqartoq.

Kangaamiuni 3.-4. oktober 2015 inuussutissarsuitit pillugit isumasioqatigiinnermit
ingerlanneqartumit imaqtarniliaq
